VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 65 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, heinäk. 3 p. — Thursday, July 3, 1969

"Myrkkysota" olisi estettävä -- YK

Senaattori McGovern vaatii Yhdysvaltoja vetämään kaikki joukkonsa pois Vietnamista ja Saigonin juntasta luopumista

United Nations. — YK:n pääsihteeri U Thant esitti keskiviikkona ehdotuksen kansainvälisen sopimuksen allekirjoittamiseksi kemikaalisen ja bakteriologisen sodankäynnin kieltämistä varten.

Samalla kertaa hän vetosi siihen, että kaikki vallat allekirjoittaisivat v. 1925 laaditun Geneven protokollan, mikä kieltää tukehduttavien, myrkyllisten ja muidenlaisten kaasujen sekä bakteriologisten myrkkyjen käytön sodassa.

Yhdysvallat ei ole allekirjoittanut tätä Geneven protokollaa, vaan on syyllistynyt Vietnamissa kemiallisten myrkkyjen käyttöön ja suorittaa tiettävästi laajakantoisia valmisteluja bakteriologisen sodankäynnin varalta.

U Thant esitti yllämainitun ehdotuksensa julkaistessaan YK:n Yleiskokouksen muodostaman 14 asiantuntijaa käsittävän komitean raportin kemiallista ja bakteriologista sodankäyntiä vastaan. Komitean raportti julkaistiin Geneven aseistariisuntakonferenssin uudelleen kokoontumisen aattona.

Kemiallisten ja bakteriologisten myrkkyjen käyttömahdollisuus on sitäkin vakavampi, selittävät nämä asiantuntijat, kun niitä voidaan "kuljettaa" miltei kaikenlaisilla räjähdyspommeilla, myös ydinasekärjillä. Kymmenen tonnia bakteriologista myrkkyä voi saastuttaa 100,000 neliökilometrin laajuisen alueen, sanotaan raportissa, missä vaaditaan kemiallisen ja bakteriologisen sodankäynnin kieltämistä.

SAIGONIN HALLITUKSEN TUKEMINEN ON "KANTONA" KASKESSA

Washington. — USA:n haliltuksen sotaohjelman arvostelu sai lisävauhtia keskiviikkona kun senaattori George McGovern esitti vaatimuksen, että Yhdysvaltain pitäisi tuottaa kaikki asevoimansa pois Vietnamista tulevan vuoden aikana.

Neuvoteltuaan toukokuussa Pariisissa olevien rauhanvaltuuskunnan jäsenten kanssa, senaattori McGovern sanoi tulleensa vakuuttuneeksi, että Pariisin neuvotteluissa ei päästä mihinkään tuloksiin ennen kuin Yhdysvallat ryhtyy järjestelmällisesti kotiuttamaan joukkojaan Vietnamista ja "höllentämään varauksetonta syleilyään" Thieu-Ky hallitukseen Saigonissa.

"Niin kauan kuin me jatkamme mahdollisimman kovan sotilaallisen painostuksen ohjelmaamme ja kenraali Thieun syleilyä, Pariisin neuvotteluista ei tule mitään", sanoi senaattori arvostellen presidentti Nixonin sotaohjelmaa.

Washingtonin Vietnam-ohjelman arvostelijat ovat ilmeisesti tulleet siihen johtopäätökseen, että presidentti Nixon jatkaa perusolemukseltaan edeltäjänsä, presidentti Lyndon B. Johnsonin Vietnam-politiikkaa.

Arvostelua on aiheuttanut myös varapresidentti Spiro Agnewn länsivaltioiden kuvernöörien kokouksessa esittämä väitös, että arvostelu "vaikeuttaa meidän neuvottelujamme rauhan hyväksi ja pitkittää sotaa".

Senaattori Fulbright sanoi varapresidentti Agnewn edellä mainittua väitöstä "erittäin loukkaavaksi siksi, kun sen esitti mies, jolla ei ole paljoakaan kokemusta" ulkopoliittisissa kysymyksissä.

SANOO POHJOIS-VIETNAMILAISIA SOTILAITA VEDETYN TAKAISIN

Saigon. — Yhdysvaltain sotilasviranomaiset väittivät täällä keskiviikkona, että kolme pohjois-vietnamilaisia rykmenttiä, noin 7,500 miestä — on vedetty takaisin demarkaatiolinjan pohjoispuolelle.

Näiden tietojen sanotaan perustuvan USA:n tiedonantopalvelun arviointeihin.

Apollo 11 lennolla on epäonnistumisen mahdollisuus

Washington. — USA:n avaruusohjelman johtaja ennusti alkuviikolla, että amerikkalaiset avaruusmiehet tulevat kohtaamaan suuria yllätyksiä kun he laskeutuvat kuun pinnalle kolmen viikon kuluttua, mutta samalla hän varoitti mahdollisuudesta, että suunniteltu Apollo 11 laskeutumisyritys voi epäonnistua.

Tri Thomas O. Paine varoitti liiallisesta luottamuksesta: "Me ajattelemme ymmärtävämme kaikki probleemat, mutta me teemme samalla jotakin aivan uutta ja on paljon mahdollista ettemme tule onnistumaan.

Argentiina oli kaaostilassa Rockefellerin vierailun jälkeen

Sotilasjuntta julisti maan piiritystilaan ammattiyhdistysliikkeen järjestettyä yleislakon hallitusta vastaan

Buenos Aires. — Argentiinssa vallitsi tiistaina osittainen kaaostila maan ammattiyhdistysten julistettua yleislakon ja hallitusvastaisen mielialan noustua huippuunsa puolitoista päivää kestäneen New Yorkin osavaltion kuvernöörin Nelson Rockefellerin vierailun johdosta. Sotilasjuntan johdossa oleva presidentti Juan Carlos Ongania julisti maan piiritystilaan.

Voimakkaasti sotilasjunttaa vastustavan Argentiinan General Confederation of Laborin julistettua 24-tuntisen yleislakon, sanotaan räjäytetyn kahdessa junassa pommit, jotka aiheuttivat huomattavia vahinkoja useammille rautatievaunuille.

Rockefeller kohtasi presidentti Onganian 90 minuutin ajan maanantaina noin 15,000 mellakkapoliisin ollessa vartiossa Buenos Airesin kaduilla ehkäistäkseen amerikkalaisvastaiset mielenosoitukset.

Argentiinan viranomaisten keskuudessa vallitsi pelko valtavista mielenosoituksista Rockefellerin vierailun aikana maan erään kaikkein voimakkaimman ammattiyhdistyksen johtajan Augustin Vandorin tultua ammutuksi virastossaan maanantaina.

Junien pommitukset tapahtuivat Rockefellerin lähtiessä seurueineen Argentiinasta Haitiin.

Yleislakkoa ei sanottu kutsutun ainoastaan Rockefellerin vierailun protestiksi vaan myös presidentti Onganian työväenohjelmaa ja taloudellisia ohjelmia vastaan. Mm. palkat ovat olleet jäädytettynä kaksi vuotta.

Hallitusvastaisen lakon johtaja, kirjailijain union presidentti Raimundo Ongaro vangittiin maanantaina ja union päämaja suljettiin poliisin toimesta. Yön aikana vangittiin 30 muuta Ongaron kannattajaa.

Yleislakon ei sanottu olleen täyspainoisen 8 miljoonaa asukasta käsittävässä Buenos Airesissa, mutta useista sisämään kaupungeista tiedoitettiin, että melkein kaikki kulkulaitokset, teollisuus ja kaupankäynti oli seisahduksissa.

Sotilasjuntan presidenttinä toimivan Onganian julistama Argentiinan piiritystila lakkautti maan perustuslailliset oikeudet ensimmäisen kerran vuoden 1963 lokakuun jälkeen.

Argentiina oli 14. latinalaisen Amerikan maa, jossa Rockefeller vieraili.

Kiina sanoi USAn joukkojen poistamista suurhuijaukseksi

Hongkong. — Kiina antoi tällä viikolla ensimmäisen lausunnon USA:n suunnitelmasta kotiuttaa joukkoja Vietnamista. Kiinan lausunnossa suunnitelmaa sanottiin "täydelliseksi huijaukseksi".

Äskettäiset tapahtumat osoittavat, ettei Nixonin hallituksella ole aikomuksia luopua sen "rikollisista suunnitelmista" miehittää Etelä-Vietnam pysyväisesti, sanoi Kiinan uutistoimisto.

Nixonin komitea tutkii USAn puolustusohjelmaa

Washington. — Presidentti Richard Nixon muodosti perjantaina "sinisen rusetin komiteaksi" nimittämänsä komitean minkä tehtävänä on tutkia Yhdysvaltain puolustuslaitoksen asioita.

Puolustusministeri Melvin Laird vakuutti puolestaan, että tämä komitea tulee "tuoreen objektiivisesti ja ei-sekaantujan näkökannalta" tutkimaan Pentagonin asioita.

Tiedonantonsa yhteydessä presidentti Nixon sanoi, että puolustuslaitosta tutkimaan ryhtyvän komitean puheenjohtajaksi on nimitetty Metropolitan Life Insurance yhtiön puheenjohtaja Gilbert Fitzhugh. Tähän mennessä ei komitean jäsenyyteen ole vielä nimitetty muita henkilöitä.

Mr Laird esitteli mr Fitzhughin myöhemmin sanomalehtien edustajille sanoen samalla toivovansa, että nyt muodostettava komitea suorittaisi perusteellisimman puolustusministeriön tutkimuksen sen jälkeen kun Hooverin komissiori suoritti samantapaisen tutkimuksen vuosina 1947-1953.

Puolustusministeri Laird sanoi olevansa "vakuuttunut siitä, että nyt perustettavan komitean ehdotusten perusteella puolustusministeriö tulee toimimaan entistä paremmin ja säästämään myös veronmaksajain veroja poistamalla aiemmat haaskausmenetelmät."

Pentagonia on Yhdysvalloissa arvosteltu viimeaikoina yhä lisääntyvässä määrässä varustelumenojen suuresta kohoamisesta. Myös on herättäny kysymyksiä sen sotilashuoltoisesta tehokkuudesta sekä sotilaiden ja sivilien välisistä kontrollisuhteista.

Tutkijakomitean työtä varten ilmoitetaan myönnetyn jo $500,000 ja komiteaan tai oikeammin komissioniin uskotaan tulevan 12 tai 15 palkatonta jäsentä. Tutkimuksen pitäisi tulla loppuunsuoritetuksi vuoden kuluessa selitti mr Laird.

Pueblon upseerille annettiin lopputili

San Diego — USA:n laivasto erotti tällä viikolla palveluksestaan vakoilulaivansa Pueblon yhtenä johtavana upseerina toimineen luutnantti Edward R. Murphyn.

Murphy ilmoitti aikeistaan erota laivastosta sen jälkeen kun Pohjois-Korean käsiin joutuneesta vakoilulaivasta suoritettiin kuulustelut, joiden johdosta hänelle ehdotettiin hallinnollisia rankaisuja.

USA:n laivastosihteeri päätti kuitenkin, ettei rankaisutoimenpiteisiin ryhdytä.

Juopunut kaappasi lentokoneen Kuubaan

Miami. — Tällä viikolla tiedoitettiin, että eräs juovuksissa ollut henkilö pakoitti viime lauantaina puukolla uhaten Eastern Air Linesin suihkukoneen lentämään Kuubaan. Koneessa sanottiin olleen 104 henkilöä.

Eräs matkustajista sanoi koneen palattua Miamiin, että "mies oli niin kovassa humalassa, että kuubalaisten sotilaiden täytyi taluttaa hänet ulos koneen laskeuduttua lentokentälle".

Liberaalilta tuki Manitoban NDP:lle

Winnipeg. — Manitoban NDP-puolueen johtaja Edward Schreyer tiedoitti myöhään tiistai-iltana, että hän tulee muodostamaan seuraavan maakuntahallituksen liberaali-puolueen riveistä poistuneen Larry Desjardinsin avulla.

Mr Desjardins on ollut Manitoban lainlaatijakunnan liberaali-jäsenenä 10 vuotta, mutta muutti nyt poliittisen kantansa "liberaali-NDP:ksi."

Mr Schreyer tarvitsi ainoastaan yhden lisäjäsenen saadakseen täydellisen enemmistön 57 jäsentä käsittävässä lainlaatijakunnassa.

Mutta konservatiivinen pääministeri Walter Weir sanoi, että hän odottaa vaalien ääntenlaskennan tuloksia ennen kuin eroaa maakuntahallituksesta. Tämän sanotaan voivan kestää kaksikin viikkoa.

Äänten uudestaan laskenta on määrätty suoritettavaksi useammilla vaalialueilla ja jos tämän johdosta tapahtuu muutoksia, niin niiden uskotaan antavan NDP:lle vieläkin suuremman enemmistön.

"Kuolemanryhmää" epäillään murhista

Niteroi, Brasilia. — Rio de Janeiron osavaltion alueelta löydettiin maanantaina kuusi sidottua ja luotien lävistämää ruumista, joiden uskotaan joutuneen nk. "kuolemanryhmän" uhreiksi.

Viisi ruumista naarattiin joesta ja yksi löydettiin tien vierestä.

"Kuolemanryhmän" uskotaan kuuluvan omavaltaiseen poliisijärjestöön, jonka tilille on laskettu yli 200 tunnetun rikollisen murhat Rio de Janeiron alueella

Gallagher moitti NDP:een "oikeistolaisuutta"

Toronto. — Laborer's International Union osasto no. 183 johtaja Gerald Gallagher moitti tällä viikolla NDP-puoluetta, sanoen sen siirtyvän liian paljon oikealle ja perääntyvän periaatteistaan.

NDP:n ehdokkaana Toronton kunnallisvaaleissa oleva Gallagher sanoi NDP:n Manitoban maakuntavaaleissa saavuttaman voiton olevan osoituksena puolueen ohjelman oikealle kallistumisesta.

Mr Gallagher sanoi olleensa aluksi iloissaan Manitoban NDPn johtajan Edward Schreyerin saavuttamasta voitosta, mutta tarkistettuaan tilannetta hän havaitsi mr Schreyerin ehdotukset liian konservatiivimaisiksi.

"Ed Schreyerin Manitobassa saavuttama voitto tulee lisäämään tätä oikealle suuntaavaa sysäystä ja ennen pitkää kaikista Canadan puolueista tulee konservatiivisia", sanoi mr Gallagher.

Hän vaatii NDP-puolueen oikeistolaiselementtien tappiolle saattamista ja lisäsi: "Unioiden oikeistolaiskerma ei ole sen parempi — heillä ei ole tilaa NDP:ssä. Antaa niiden liittyä konservatiiveihin ja liberaaleihin, joiden joukkoon he oikeastaan kuuluvat."

"Sen jälkeen kun puolue on puhdistettu oikeistolaisista elementeistä NDP:stä tulee lopultakin todellinen vasemmiston ääni ja todellinen täydellisen sosialismin edustaja Canadassa", sanoi mr Gallagher.

NDP:n NUORISOKOKOUS PÄÄTTYI KAAOSMAISESTI

Ottawa. — NDP-puolueen nuorisojaoston (NDY) kansallinen edustajakokous päättyi täällä tiistaina järjestöllisen ja ideologisen sekasorron merkeissä, kokouksen aikana NDY:n presidentiksi valitun W. L. Lenihanin erottua odottamatta virastaan.

Kokous valitsi kuitenkin Lenihanin tilalle uudeksi presidentiksi Chris Thurrockin Halifaxista. Koska kokouksessa ei saatu aikaan muuta kuin yksi Quebecin maakuntaa koskeva päätöslauselma jäi lokakuussa Winnipegissä kokoontuvalle NDP:n kansalliselle edustajakokoukselle esitettävän manifestin laatiminen NDY:n johtokunnalle.

Prinssi Charles Walesin prinssiksi

Caernarvon, Wales. — Tiistaina suurin juhlallisuuksin Walesin prinssiksi kruunattu Englannin prinssi Charles suoritti keskiviikkona "kansan tapaamismatkan" Walesissa. Matka suoritettiin Walesin kaikkein kauneimpien alueiden läpi.

Kruunausjuhlinnan yhteydessä Walesin prinssi — Charles of Windsor — sai seuraavat arvonimet:

Hänen kuninkaallinen korkeutensa Charles Philip Arthur George, Ison Britannian Yhdistyneen kuningaskunnan ja Pohjois-Irlannin prinssi, CornWallin ja Rothesayn herttua, Carrickin kreivi, Renfrewn vapaaherra, Islesin Lordi, Skotlannin lordiylimarsalkka, Walesin prinssi, Chesterin kreivi ja Garter-ritari.

E-Korean oppilaat protestoivat

Seoul, Etelä-Korea. — Mellakkapoliisit käyttivät alkuviikolla kyynelkaasua ja kapuloita taistellessaan noin 3,000 oppilasta vastaan. Oppilaat protestoivat hallituksen toimenpiteitä, joilla sallittaisiin presidentti Chung-Hee Parkin jäädä presidenttiehdokkaaksi kolmatta virkakautta varten.

Polisien sanottiin vanginneen ainakin 100 oppilasta.

Jesolo, Italia. — Kaksi nuorta miestä hukkui Italian pohjoisrannikolla alkuviikolla, samanaikaisesti kun Jesolon noin 100 hengenpelastajaa olivat lakossa vaatien parempia palkkoja.

"Ruumiitten lasku" väärä menetelmä

Washington. — USAn tiedustelupalvelun upseeri, everstiluutnantti Richard A. McMahon sanoo Yhdysvaltain armeijan virallisessa USA Army-julkaisussa, että Yhdysvaltain pitäisi luopua "vihollisen ruumiitten laskumenetelmästä" mikä on aiheuttanut suuren "luottamusaukon" asevoimien päällystön ja Yhdysvaltain sanomalehdistön välille. Yhdysvaltain asevoimien sanotaan antavan "vihollisen" menetyksistä tietoja varsinaisen ruumiitten laskun perusteella. Tällä samalla pohjalla on tehty myös arvioita "vihollisen" miesvahvuuksista.

Mutta raporteissa on liioiteltu "vihollisen' 'miesmenetyksiä, selittää kirjoittaja ja toteaa, että rintamaoloissa ei kaikilla upseereilla ole aikaakaan tällaisten "laskujen" suorittamiseen.

Eversti McMahon on haastatellut yli 60 yhdysvaltalaista upseeria jotka ovat olleet Vietnamin taisteluissa. 22 upseeria oli väittänyt, että heidän miehensä suorittivat ruumiitten todellisen laskemisen. 40 upseeria sanoi tällaisten tietojen perustuvan sekä suoritettuihin laskemisiin että arviointeihin. He olivat myös myöntäneet, että nämä laskut ovat usein todellisuutta suuremmat sen painostuksen johdosta mitä ylemmistä portaista tulee "vihollisen" suurten miesmenetysten hyväski.

"On tärkeätä ottaa toinen menetelmä ruumiitten laskun tilalle", sanoo eversti McMahon artikkelissaan. "Vihollismenetyksien arviointia, kuten muitakin arviointeja, ei pidetä ehdottomasti paikkansapitävinä.

"Siinäkin tapauksessa vaikka osoittautuisi, että arviointi on kaukana pois tosiasiasta, se menee aikakauskirjoihin vain arviointina", hän selittää.

ICFTU KOKOONTUI ILMAN AFL-CIO:TA

Puolet Toronton rakennusteollisuuden unioista ovat saaneet aikaan sopimukset

Brysseli. — Vapaitten ammattiyhdistysten kansainvälisen liiton edustajisto kokoontui täällä keskiviikkona ensimmäisen kerran sen jälkeen kun sen suurin jäsenjärjestö AFL-CIO jäi siitä pois erimielisyyksien vuoksi.

Äskettäin tapahtuneen AFL-CIO:n eroamisen uskotaan olevan yhtenä pääkysymyksenä 70 maata edustavan ICFTU:n yhdeksännessä kongressissa missä on kaikkiaan 250 edustajaa. Tämä 8-päiväinen kokous on samalla "vapaitten ammattiyhdistyksien liiton" perustamisen 20-vuotispäivän kokous.

AFL-CIO sanoo eroamisensa syynä olevan sen tavan, jolla ICFTU käsitteli Amerikan autotyöläisten ammattiyhdistyksen (UAW) jäsenanomuksen.

Mutta taustana ja todellisena syynä on kuitenkin AFL-CIO:n johtajan George Meanyn arvostelu toisia liittojärjestöjä vastaan niiden sosialistimaihin järjestämistä yhteyksistä.

AFL-CIO oli voimakas ICFTUn rahallinen tukija ja sen menetys tullaan mahdollisesti tuntemaan, mutta liitto on vieläkin halukkaampi saattamaan järjestyksen aikaan USAn ammattiyhdistysliikkeessä kansainvälisen solidaarisuuden saavuttamiseksi.

Englannin Trades Union Congressin edustajiston jäsen sir Frederic Hayday sanoi: "Amerikkalaisia tarvitaan tässä liikkeessä ja erikoisesti tänä aikana kun maailman kommunistien kontrolloima Maailman Ammattiyhdistysten Liitto on sekasorrossa".

Hän sanoi keskustelleensa USA:n työväenjohtajien kanssa äskettäin Genevessa pidetyssä kansainvälisten työjärjestöjen konferenssissa ja sanoi heidän luvanneen jatkamaan keskusteluja ICFTU:n kanssa.

Toronto. — Toronton rakennusteollisuus on päässyt puolitiehen työnantajien ja työläisiä edustavien unioiden välisissä palkka- ja työehtosopimusneuvotteluissa. Tähän mennessä on saatu aikaan 9 sopimusta ja jäljellä on 9 sopimuksen aikaansaaminen, joiden saavuttamisessa uskotaan vielä olevan melkoisia vaikeuksia.

Jäljellä olevien unioiden ei uskota alistuvan "töisen luokan" sopimusten tekemiseen, verrattuna muiden unioiden aikaansaamiin palkka- ja työehtosopimuksiin.

VIIME TIEDOT

Taipei. — Chiang Kai-shekin hallitus tiedoitti torstaiaamuna, että sen asevoimat olivat suorittaneet meriteitse hyökkäyksen Kiinan mannermaalle, ja että sitä seuranneessa "meritaistelussa" oli upotettu kaksi kiinalaisalusta. Pekingistä ei ole vielä annettu asiasta mitään tietoja.

Ottawa. — Kuusi neuvostoliittolaista virkailijaa lähti keskiviikkona paluumatkalle kotimaahansa oltuaan Canadassa yhdeksän päivää kestäneellä virallisella vierailulla. Heidän vierailunsa sanottiin olevan ensimmäisen askeleen, jonka Canada otti normaalien suhteiden palauttamiseksi Varsovan liiton maiden kanssa.

Ottawa. — Ontarion NDP:n keskiviikkona julkaisemassa 29 sivua käsittävässä kirjasessa ehdotetaan radikaalisemman kannan ottamista puolueen ohjelmassa. Kirjan nimi on "Sosialismi Canadassa 70-luvulla" (Socialism Canada Seventies).

Tel Aviv. — Israelin eräs sotilaspuhemies väitti keskiviikkona, että Israelin ilmavoimat ampuivat alas neljä Egyptin MIG-21-merkkistä hävittäjäkonetta Suezin kanavan yllä käydyssä ilmataistelussa. Egypti ilmoitti tuhotun kaksi Israelin lentokonetta, mutta ei maininnut omien koneiden mahdollisesta menetyksestä.

Luennoitsija valittaa asevoimien pienennystä

Lontoo. — Britannian asevoimien sanotaan pienentyvän tulevan neljän vuoden aikana siinä määrin, että Italialla ja Turkilla tulee olemaan suuremmat asevoimat kuin sillä.

Myös Ranskalla ja Länsi-Saksalla tulee sen jälkeen olemaan Britanniaa suuremmat asevoimat sanotaan Britannian puolustusministeriön viikon vaihteessa julkaisemassa kirjasessa.

Southamptonin yliopistossa puolustuskysymysten luennoitsijana toimiva tri Geoffrey Williams sanoo kirjasessaan "epäiltäväksi" sellaista olettamusta, että Britannian vaikutusvallan menetystä Euroopan ulkopuolella voidaan korvata uudella Euroopan roolilla Vuoteen 1973 mennessä, eli kaksi vuotta Suezin itäpuolelta tapahtuvan poisvetäytymisen jälkeen, Britannian armeija tulee olemaan kokonsa puolesta viidennellä sijalla Euroopan kapitalististen maiden armeijoihin verraten.

Britannian ilmavoimat tulevat myös olemaan viidennellä sijalla ja kuninkaallinen laivasto toisella sijalla, hän selittää.

Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt vetäytyä "sivustaseuraajan" asemaan väittää Williams kiinnittämättä huomiota niihin painaviin talousseikkoihin, jotka vaativat Britanniaa vähentämään varustelumenoja.

"Vieläpä kuninkaallinen laivasto luopuu tarunomaisesta seitsemän meren patrulliroolista, selittää tri Williams.

KREIKAN FASISTIJUNTTA KIDUTTAA NAISIA

Kööpenhamina — Kreikasta salakuljetetussa ja täällä sunnuntaina julkaistussa raportissa kerrotaan miten Ateenassa olevan Averffin vankilan naisosastolla on rääkätty 15 poliittista naisvankia.

Tämä raportti lähetetään Strasbourgiin, Ihmisoikeuksien komissionille mikä käsittelee Tanskan ja Hollannin hallituksen esittämää valitusta Kreikan poliittisten vankien kohtelusta.

Raportin salakuljetti Kreikasta eräs tanskalaisnainen. Se on kirjoitettu erittäin pienin kirjasimin savukepaperille; siinä on nimiä ja muita henkilökohtaisia tietoja viidestätoista poliittisesta naisvangista. Myös on useiden kiduttajien nimiä.

Miltei kaikkien näiden naisten kengänpohjia on hakattu rautalangalla, ketjuilla ja piiskoilla. Useita heistä on pakoitettu seisomaan miltei alastomina lumessa jolloin heidän päälleen kaadettiin kylmää vettä. Yksi nainen joutui piiskattavaksi: nainen heitettiin lattiaan missä astuttiin hänen päälleen. Sen jälkeen nainen pakoitettiin seisomaan alastomana 'kuulustelijainsa' edessä.

Useat muut naiset oli eristetty lapsistaan ja sitten heille oli kerrottu, että lapsiakin on kidutettu. Yksi nainen oli eristetty selliinsä 2-vuotiaasta lapsestaan useiden kuukausien ajaksi.

Tanskan uutistoimiston Ritzaun julkaisemassa raportissa ei ollut kidutettujen naisvankien nimiä, vaikka ne ovat alkuperäisessä raportissa.

Raportissa mainitaan nimeltä seuraavat kiduttajat: Andrikos, Angelopoulos, Kouvas, Jannouts ja Bambalis.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Varoitus Manitobasta

Uuden demokraattisen puolueen (NDP) "odottamaton" vaalivoitto Manitobassa oli tärkeä tapaus mainitun maakunnan historiassa ja samalla varoitus niille jotka Ontarion pääministeri John Robartsin lailla panee suuremman painon esim. upporikkaiden vakuutusyhtiöiden liikennöimismahdollisuuksille kuin maakunnan väestön tarvitsemalle halvalle sairaushuollolle eli medicarelle.

Selvää on, että yli ja ohi maalin ampuvat ne, jotka ovat puhuneet Manitoban "siirtymisestä sosialismiin" ja Manitoban "sosialistisesta kokeilusta". Ne jotka eivät halua kokea myöhemmin pettymyksiä, ottavat asiat sellaisina kuin ne todellisuudessa ovat, ja tosiasia tässä tapauksessa on tietenkin se, että yhteiskuntarakenne pysyy Manitobassa ennallaan. Tosiasiassa Manitoban NDP-johtaja Ed. Schryer kiirehti heti puolueensa tärkeän vaalivoiton jälkeen television välityksellä vakuuttamaan, että pääoman sijoittajilla ei ole mitään pelon aiheita Manitobassa vaikka siellä muodostettaisiinkin NDP:n hallitus.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikki olisi Manitobassa nyt ennallaan. Kaukana siitä. Tosiasia on, että CCF:n hallitus suoritti aikaisemmin tärkeätä pioneerityötä sosiaalisen lainlaadinnan nostamiseksi siitä syvästä aallon pohjasta, missä se Canadassa siihen aikaan oli. CCF:n hallituksen toimesta toteutettiin Saskatchewanissa tärkeitä sosiaalisia reformeja; otettiin täytäntöön sairaushuolto eli medicare, mikä on ollut esikuva kansallisen medicaren laatimisessa; CCF:n hallituksen toimesta järjestettiin maakunnallisesti halpa autovakuutus, minkälaista ei ole vieläkään muissa maakunnissa jne.

Tällaisia reformeja ja uudistuksia voidaan odottaa nyt Manitobasta, jos NDP saa muodostetuksi uuden hallituksen, kuten on sekä mahdollista että toivottavaa. Mr. Schreyer sanoi heti vaalipäivän aattona — ja sitä varmasti kuuntelivat Ontarion torypuolueen hallituksen jäsenet — että NDP tulee ensi töikseen alentamaan medicaren ja autovakuutuksen hintoja. NDP:n hallituksella on siellä tilaisuus tehdä uudistuksia myös kaupunkien slummien korjaamiseksi intiaanien ja metisien aseman parantamiseksi sekä ilman ja vesistöjen saastutuksen lopettamiseksi.

Eikä Manitoban NDP-hallituksella ole vain tällaisia "mahdollisuuksia", vaan myös "velvoituksia", sillä ilman käytännöllisten reformien toteuttamista ei NDP:llä ole minkäänlaisia mahdollisuutta seuraavissa vaaleissa. Tässä mielessä toivotaan Manitoban NDP-hallitukselle menestystä ja hyvää purjetuulta.

Vähän oli villoja

Canadan turvallisuuskysymyksiä tutkineen kuninkaallisen komitean raportin osittaisesta (sensuroidusta) julkaisemisesta puhuttiin pitkään ja leveään, mutta kun se lopulta sai armon nähdä päivänvalon, niin todeta piti, että "paljon oli porua mutta kovin vähän villoja".

Kaiken väärinkäsityksen välttämiseksi meidän lehtemme lukeutuu niihin canadalaispiireihin jotka katsovat, että vallitsevien olosuhteiden perusteella maan turvallisuuskysymyksistä on valtiovallan huolehdittava — mutta niistä on huolehdittava ennenkaikkea demokraattisten katsomusten ja perusperiaatteiden pohjalta.

Kysymys meidän mielestämme ei siis ole turvallisuustoimenpiteistä yleensä, vaan siitä, mihin ne tähtäävät, ja mitä tavoitteita niillä on. Ja kun asiaa katsotaan tältä pohjalta, tähdentäen maan kansanvaltaisuuden turvaamista sanoin ja teoin, niin silloin nähdään, että nyt julkaistu kuninkaallisen komissionin raportti jätti paljon toivomisen varaa. Ihmetellä täytyy, miksi CCF:n entinen johtaja, M. J. Coldwell katsoi sopivaksi komissionin yhtenä jäsenenä allekirjoituksellaan vahvistaa tällaisen sopimuksen?

Perusolemukseltaan tämä raportti suosittelee turvallisuustoimenpiteitä "pikkuihmisiä" vastaan, joilla ei ole juuri minkäänlaisia mahdollisuuksiaan maan turvallisuutta uhata, puhumattakaan nyt siitä, että näiden pikkuihmisten keskuudesta löytyy lukumääränsä suuruudesta huolimatta mitättömän pieni määrä sellaisia, jotka ovat valmiina itsensä myymään. Kuvaavaa myös on, että raportissa painotetaan erikoisesti turvallisuustoimenpiteiden tärkeyttä esimerkiksi "kommunistisia ja fasistisia siirtolaisia" sekä "kommunistisia, fasistisia ja homoseksuaalisia toimenhaltijoita vastaan. Se on "kylmän sodan" henkeä herran vuonna 1969.

Käytännössä on kuitenkin osoittautunut, että samalla kun tunnettujen kommunistien on ollut miltei yhtä vaikea päästä Canadan siirtolaisviranomaisten tutkimuksen läpi kuin on kamelin mennä neulansilmän läpi, niin sellaiset suuret ja tunnetut järjestöt kuin esimerkiksi Canadan juutalaisten kongressi syytti äskettäin, että fasisteja, heidän joukossaan tunnettuja sotarikollisia, on tullut runsaasti Canadaan ja että heille on täällä annettu luottamuksellisia toimia, kansalaisoikeudet jne.

Voimassaolevat turvallisuustoimenpiteet kohdistuvat käytännössä siis kommunisteihin ja muita demokraattisia ihmisiä, mutta ei fasisteja vastaan — ja tällaisen olotilan jatkaminen ei suinkaan auta Canadan kansallista turvallisuutta eikä ole kunniaksi maallemme.

Käytännöllisenä esimerkkinä mainittakoon se, että pääministeri Pearson nimitti tämän kuninkaallisen komissionin tutkimaan maan turvallisuuskysymyksiä Victor Spencer-nimisen vancouverilaisen postimiehen ja sen puheenaan Gerda Munsinger-skandaalin jälkeen. Takertumatta lainkaan siihen, olivatko edellämainitut henkilöt "turvallisuusriskejä" tai eivätkö olleet, tosiasiana kuitenkin pysyy, että tavallisena postimiehenä ei Spencer voinut, vaikka olisi halunnutkin, vakavammin uhata Canadan turvallisuutta, mutta toisin oli asia Munsinger-hempukan kohdalla jolla hyvin läheisinä vieraina oli ainakin pari hallitusministeriä joista toinen peräti puolustusministerin asemassa ollut "yövieras".

Tosiasia onkin — ja historia on sen monet monituiset kerrat vahvistanut — että turvallisuustoimenpiteet olisi kohdistettava ennenkaikkea niihin piireihin, missä on helppo maan turvallisuutta loukata ja joiden tiedetään kautta aikojen moiseen toimintaan osallistuneen. Toinen tosiasia on, että mitä tahansa ulkopoliittisia vaaroja Canadan turvallisuudella on, ja suurin vaara tulee kaikkein eniten Yhdysvalloista, minkä monopolipääoman edustajat tekevät jatkuvasti myyräntyötä Canadan itsenäisyyden heikentämiseksi sekä yhdysvaltalaisten rahamiesten määräysvallan lisäämiseksi. Myös pidetään itsestään selvänä asiana, että Canadassa on omasta takaa sellaisia yksilöitä ja ryhmiä, jotka toimivat käsi-kädessä näiden "amerikkalaisten" subversiivien kanssa. Mutta näitä seikkoja ei ainakaan tässä raportin "sensuroidussa" versiossa ole ollenkaan. Sensijaan se kohdistuu turvallisuutena, kuten on jo todettu, pikkuihmisiä vastaan jotka ovat sitten kansanvallan ja kansanvaltaisten hallitusjärjestelmän luotettuimpia tukijoita.

NAINEN PERHEESSÄ

Helsinki. — Tarvitaan vielä suuria ponnistuksia ennen kuin ihanneperhe miehen ja vaimon tasa-arvoisten oikeuksien ja velvollisuuksien sekä yhteisen vastuun pohjalta toteutuu. Parhaimmissakin tapauksissa on voitettavana ennakkoluuloja, ja toisissa tapauksissa puuttuvat alkeellisimmatkin edellytykset perheen onnelliseen elämään. Naisten tasa-arvoisuusvaatimukset leviävät kautta maailman ja niiden tuloksena avioliittolakeja uudistetaan monissa maissa, totesi australialainen kasvatustyöntekijä Elsie Leyden naisten maailmankokouksessa alustuksessaan "Nainen perheessä".

Yksi kehitysmaiden naisten suurimmista ongelmista on lukutaidottomuus. Esim. Malissa, Tansaniassa ja Tshadissa on ryhdytty suuriin ponnistuksiin tämän voittamiseksi niin, että naiset voisivat osallistua maittensa taloudelliseen kehitykseen ja paremmin kasvattaa perheitään.

Muissa Afrikan maissa, jotka kärsivät kolonialismista, naisten asema on paljon huonompi. Mosambikissa, jota Portugali on miehittänyt 450 vuotta, naisilla ei ole minkäänlaisia sosiaalisia, taloudellisia tai poliittisia oikeuksia. Sama kaskee Angolaa ja Guinean Bissauta.

Etelä-Afrikassa, missä apartheid jakaa väestön, on useita esimerkkejä tapauksista, joissa perhe on väkivaltaisesti hajotettu, koska sen jäsenet rodullisesti on luokiteltu eri tavoin, eivätkä voi enää asua yhdessä tai edes käydä toisiaan tapaamassa ilman lupaa. Samanlaista tapahtuu Zimbabwessa ja Lounais-Afrikassa.

AVIOPUOLISON VALINTA

Naisen pitäisi voida valita aviomiehensä vapaasti ja avioliitto-ikärajan pitäisi olla niin korkea, että tytöille jää aikaa koulutukseen ennen avioliittoa. Joissakin Aasian maissa on viime vuosina saavutettu suuria edistysaskeleita näiden ongelmien suhteen.

Intian Naisliiton 6. kongressi v. 1967 totesi, että "huolimatta perustuslain naisille takaamasta tasa-arvoisesta asemasta ja viime vuosina säädettyjen lakien heille suomista eduista, naiset ovat yhä sidottuina sosiaalisiin kahleisiin ja huutavat vapautusta". Tämän katsottiin suurelta osin johtuvan tietämättömyydestä, takapajuisuudesta, opetuslaitoksen puutteellisuudesta, ikivanhoista tavoista ja uskomuksista sekä miesten ja naisten taloudellisesta riippuvuudesta.

Naisten eristäminen, myötäjäiset, tyttöjen myynti, pahoinpitely ja miehen sekä perheen harjoittama julmuus ja laiton naiskauppa ovat joitakin niistä epäkohdista, joita kongressi väitti jatkuvasti esiintyvän.

Arabimaissa avioliittolait perustuvat myös uskontoon. Siten kristittyä perhettä koskevat lait ovat täysin erilaiset kuin muhamettilaista tai juutalaista perhettä koskevat lait. Jopa samaa uskontoa tunnustavilla seurakunnilla saattaa olla eri lakeja. Tällaiset eroavuudet ovat varmasti epätyydyttäviä ja osoittavat siviiliavioliittojen ja siviiliaviolittolain tarpeellisuutta.

Italiassa naisia diskriminoidaan vanhemman oikeuksien, omaisuuden hallinnan ja muiden perheasioiden suhteen. Espanjassa ja Portugalissa naiset eivät suurelta osalta ole laillisesti toimivaltaisia.

Englannissa ja Australiassa naimisissa olevalla naisella on oikeus käyttää omaisuuttaan ja määrätä siitä. Hänellä ei kuitenkaan ole oikeutta kodin käsittämään omaisuuteen ellei hän voi osoittaa, että ne on ostettu hänen henkilökohtaisilla varoillaan eikä aviomiehen tuloilla.

Sosialistisissa maissa, missä oikeus työhön takaa miehen ja vaimon taloudellisen tasa-arvoisuuden, perhe käsitetään tuohon tasa-arvoisuuteen perustuvaksi yksiköksi.

KOTITYÖN HELPOTTAMINEN

Naisten oikeutta työhön ei ole vielä yleismaailmallisesti vahvistettu ja ilman sitä jokainen nainen on riippuvainen jostakusta jossakin.

Nainen ei voi olla tasa-arvoinen miehensä kanssa ellei hän ole taloudellisesti vapaa, ja tänä päivänä yhä suuremmat naisjoukot käyvät työssä kodin ulkopuolella. Siitä koituu uusi työtaakka ellei kotitöitä suoriteta yhteisesti miehen ja lasten kanssa, vaan äiti yksin on niistä vastuussa.

Työtä säästävät kotitalouskoneet, pesula- ja kuivapesupalvelu, ruokatavaroiden kotiinkuljetus, lämpimät ateriat työpaikoilla, kouluissa ja lastenhoitopaikoissa sekä halvat "perheravintolat" helpottavat kaikki kotitaloustyön vaivalloisuutta, mutta ainoa todellinen tie ongelman ratkaisuun on maailmanlaajuinen muutos asenteessa naisen tehtävää kohtaan.

Kaikkialla maailmassa on puute seimistä, leikkikouluista, lastentarhoista ja koululasten päiväkodeista.

PERHEEN TURVA

Millaista turvaa perhe nauttii? Äidin ja lapsen huolto alkaa maksuttomalla hoidolla ennen synnytystä ja pätevällä, koulutetulla avustuksella synnytyksen tapahtuessa.

Kuitenkin vain joka neljännessä synnytyksessä kehitysmaissa vuosittain tapahtuvista 80 miljoonasta synnytyksestä on avustamassa edes koulutettu kätilö.

Synnytyksen jälkeinen hoito, äitiyssairaalat, koulutettu sairaanhoitohenkilökunta, erityishoitolaitokset ja hygienian sekä ruokavalion opetus kuuluvat olennaisina jokaiseen laajamittaiseen terveydenhoito-ohjelmaan.

Saatavissa olevat tiedot osoittavat lapsikuolleisuuden olevan jopa 400 promillea joissakin Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan maissa.

Eräs karkea todistus eri alueiden terveydenhoidon laajuudesta on asukkaiden määrä yhtä lääkäriä kohti.

Esim. Neuvostoliitossa on 310 asukasta 1 lääkäriä kohti, USA:ssa 780 asukasta, mutta Guatemalassa 6400 asukasta yhtä lääkäriä kohti ja vieläkin korkeampia luvut ovat joissakin Afrikan ja Aasian maissa.

Lapsen hoito on ulotettava käsittämään säännölliset terveystarkastukset kautta koko kasvuiän sekä ehkäisevät toimenpiteet eniten levinneitten tautien varalle. Maailman Terveysjärjestö suosittelee lasten terveydenhoidon kehittämistä koko kansan tai yhteisön yleisen terveydenhoidon olennaisena osana. Tähän kuuluvat terveydenhoitokeskukset, lasten sairaalat ja lasten

(Jatkuu 3 sivulla)

KIRJEITÄ

ARVOISAT YHTYNEITTEN KUVALEHTIEN ASIAMIEHET

Yhtyneet Kuvalehdet ilmoittaa kahdesti julkaisujaan johtavissa Am.suomalaisissa ja Kanadan-suomalaisissa sanomalehdissä. Näiden ilmoitusten yhteydessä esiintyy myös kaikkien asiamiestemme nimet ja osoitteet. Niinpä toivonkin, että näistä ilmoituksista olisi teille hyötyä.

Ilmoituksissa tehdään myös tiettäväksi, että kauttanne voidaan myös tilata seuraavat kirjat hintaan U.S. $2.10 kpl. (Kanadassa on vastaava hinta Can.$2.35 kappale):

Kotikokin Leivonnaisia ja Jälkiruokia (152 kuvitet. sivua)

Kotikokin Voileipäpöytä (119 kuvitettua sivua.

Kotikokki keittää (125 kuv. sivua)

Nämä kirjat ovat Yhtyneitten Kuvalehtien painattamia ja kuuluvat heidän "Kodin Neuvokki" sarjaansa. Samaan sarjaan kuuluu myös seuraavat kirjat: Kotikokin Herkkukirja, Ompelen Pukuni Itse, Vauvan Pukimet, Kodin Terveys, Kätevä Sisustaja ja Juhlat Kodissa. Näiden hinta on myös sama, eli U.S.$2.10 (Can.$2.35) kappale.

Tämän vuoden alussa sattui huomattavasti myöhästymisiä julkaisujemme kohdalla. Tämä johtui yksinomaan Yhdysvalloissa vallinneesta pitkäaikaisesta satamalakosta. Suomesta lähtevät julkaisumme edelleen heti julkaisupäivänä.

Sattuneesta syystä huomautan, että voin ottaa vastaan vain Yhtyneitten Kuvalehtien tilauksia, sekä "Kotipostin" tilauksia. "Kotipostin" tilaushinta on U.S.$8.— (Can.$8.80) vuosikerta.

Samalla kun lähetän teille parhaat terveiseni, haluan kiittää teitä erinomaisesta yhteistyöstä ja toivottaa teille parhainta menestystä hankinnoissanne.

Ystävyydellä Herman Ramo.

Neuvostoliitto ja Kiina aloittaneet neuvottelut

Moskova — Neuvostoliitto ja Kiina aloittivat viime keskiviikkona neuvostoliittolaisessa Habarovskin kaupungissa neuvottelut kiistanalaisista liikennöimisoikeuksista maitten välisillä rajajoilla, ilmoitettiin Moskovasta viime viikolla.

Tämä on Neuvostoliiton ja Kiinan edustajien ensimmäinen tapaaminen viime maaliskuussa Ussurijoella sattuneiden kiivaiden rajakahakoiden jälkeen. Kahakat johtuivat Ussurijoessa sijaitsevan Damanskin saaren omistusoikeutta koskevasta kiistasta.

Moskovassa annetussa lyhyessä tiedotteessa sanottiin, että neuvottelut aloitettiin osapuolten yhteisen sopimuksen nojalla, mutta siinä ei annettu minkäänlaista viitettä siitä onko neuvotteluissa saavutettu edistystä.

Kiina ilmoitti aiemmin viime kuussa hyväksyneensä Neuvostoliiton ehdotuksen neuvottelujen aloittamisesta.

Kiina ja Neuvostoliitto perustivat 18 vuotta sitten yhteisen komission, jonka tehtävänä on selvitellä liikennöimisongelmia Amur-, Ussuri-, Argun- ja Sungancjoella sekä Hanka-järvellä. Sunnuntaisessa tiedotteessa sanottiin että kyseessä on tämän komission 15. kokous. Komissio kokoontui edellisen kerran pohjoiskiinalaisessa kaupungissa vuonna 1967, ja Kiina syytti sen jälkeen Neuvostoliittoa kokouksen epäonnistumisesta. Kumpikin maa on syyttänyt toisiaan siitä, ettei komission vuotuista kokousta voitu pitää viime vuonna.

Uusi ikäluokka jenkkejä aseisiin

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriö määräsi äskettäin 29,500 miestä kutsuttavaksi asepalvelukseen elokuussa. Ilmoituksessa sanottiin, että kutsuttavien määrä olisi ollut suurempi, ellei Yhdysvallat olisi päättänyt poistaa 25,000 miestä Vietnamista elokuussa.

Nixonin 'tukijoukkoja' ei saa jäädä Vietnamiin

Pariisi. — **Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen ulkoministeri Ngujen Thi Binh tuomitsi viikko sitten perjantaina presidentti Nixonin aikomuksen jättää amerikkalaisia "tukijoukkoja" Vietnamiin vuoden 1970 jälkeen.**

Binh, joka johtaa vapautusrintaman valtuuskuntaa Pariisin rauhanneuvotteluissa, kommentoi Nixonin lehdistökonferenssia, jossa Nixon "toivoi voivansa poistaa" 100,000 miestä Vietnamista ennen tämän vuoden loppua.

Ennen lähtöään Itä-Berliiniin Binh sanoi: "Tukijoukkojen jättäminen merkitsee, että amerikkalaiset aikovat jättää ilmavoimat ja tykistön Etelä-Vietnamiin. Tätä emme koskaan hyväksy. Vaadimme kaikkien amerikkalaisten joukkojen täydellistä ja ehdotonta poistumista. Nixonin täytyy poistaa kaikki miehensä ja kaikki aseensa."

Washington. — Presidentti Nixon sanoi Valkoisessa talossa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa olevan mahdollista, että Yhdysvallat supistaisi lähikuukausien aikana huomattavasti Vietnamissa olevia joukkojaan.

Nixon sanoi lehdistötilaisuudessa toivovansa, että voisi jouduttaa entisen puolustusministerin Clark Cliffordin esittämää supistusohjelmaa. Clifford ehdotti, että Yhdysvallat poistaisi tämän vuoden loppuun mennessä 100,000 sotilasta Vietnamista ja kaikki siellä olevat joukkonsa vuoden 1970 loppuun mennessä.

POMMITUKSET JATKUVAT

Hanoi. — Amerikkalaiset lentokoneet ovat pudottaneet lähes 16,000 pommia puskurivyöhykkeen pohjoispuolella viime kuun kahden ensimmäisen viikon aikana ilmoitettiin Hanoissa.

Ilmoituksen mukaan useita siviilejä oli saanut surmansa pommituksissa.

Saigon. — Kahdeksan amerikkalaista merijalkaväen sotilasta kuoli ja viisi loukkaantui Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman ammuttua hiljattain alas suuren amerikkalaisen joukkojenkuljetushelikopterin runsaat 40 km Danangin tukikohdasta luoteeseen.

Vapautusrintama on tähän mennessä ampunut Etelä-Vietnamissa alas 1,189 amerikkalaista helikopteria, sanoi USAn armeijan edustaja.

DDT ei myrkytä Suomea enää 1970

Helsinki. — DTT:n ja muiden sitä voimakkaampien ns. kloorattujen hiilivetyjen massakäytön kieltämistä esittää Suomen lääkintöhallitus sosiaali- ja terveysministeriölle lähettämässään kirjelmässä. Näiden aineiden käyttö tulisi ehkäistä kokonaan lukuun ottamatta mahdollisesti esiintyviä erikoistapauksia, joissa käyttö voitaisiin sallia tarkan valvonnan alaisena, sanotaan kirjelmässä. Esitystä perustellaan DDT:n koko biologiselle ympäristölle aiheuttamilla haitoilla. Muissa Pohjoismaissa ja Neuvostoliitossa DDT:n yleinen käyttö kielletään vuoden 1970 alusta lukien.

Lisäksi todetaan, että kloorattujen hiilivetyjen käyttö Suomessa on jo nyt verraten vähäistä. Kaikkiin käyttötarkoituksiin on lisäksi olemassa luontoa ajatellen edullisempia, tehokkaita ja nopeasti hajaantuvia torjuntavalmisteita, joten DDT:stä luopuminen ei aiheuta vaikeuksia tuholaisten ja syöpäläisten torjunnassa.

DDT:lle ei toistaiseksi ole keksitty vasta-ainetta ja sen häviäminen on varsinkin kylmässä ilmastossa hidasta. Tutkimusten mukaan lähes kaksi kolmasosaa maailmassa tuotetusta DDT:stä on vielä hajoamattomana etupäässä vesistöissä. Kirjelmän mukaan kloorattujen hiilivetyjen ehkä vaarallisin tekijä on niiden häiritsevä vaikutus lisääntymishormoonien kehitykseen ja sitä tietä jälkeläisten tuottoon ja niiden elinkykyyn.

SKP:n kiistoista neuvoteltiin

Helsinki — Suomen kommunistisen puolueen yhtenäisyysneuvotteluja jatkettiin viime viikolla yhden päivän ajan suuren neuvottelukunnan kokoontuessa Helsingissä. Melkein koko päivän kestäneihin neuvotteluihin osallistuivat puolueen keskuskomitean edustajina puheenjohtaja Aarne Saarinen, pääsihteeri Arvo Aalto sekä poliittisen toimikunnan jäsenet Ville Pessi, Erkki Kivimäki ja Olavi Hänninen. Vähemmistöryhmää edustivat kansanedustaja Taisto Sinisalo Kyminlaakson piiristä, kansanedustaja Rainer Virtanen ja piirisihteeri Markus Kainulainen Uudeltamaalta, kansanedustaja Ensio Laine Turun piiristä, piirisihteeri Santeri Eerola Lahden piiristä, piirisihteeri August Karhunen Kuopion piiristä ja piirisihteeri Lauri Sallinen Vuoksenlaakson piiristä. Lisäksi neuvotteluihin osallistuivat Tampereen piirin edustajina piirisihteeri Esko Malmberg ja toimittaja Taisto Harra. Kokouksen päätteeksi neuvottelukunta antoi seuraavan tiedonannon:

Nyt koolla ollut puolueyhtenäisyyden palauttamista käsittelevä ja valmisteleva neuvottelukunta totesi, että neuvotteluissa ei ole voitu edetä alkuperäisen aikataulun mukaisesti ja että useita ongelmia on vielä vailla yhteistä ratkaisuehdotusta. Neuvotteluissa on kuitenkin tapahtunut tiettyä edistymistä. Niissä on käsitelty poliittisen työryhmän esitystä josta näkökannat ovat osittain yhdenmukaiset. Käsittelemättä ovat edelleen järjestölliset ja eräät aatteelliset kysymykset.

Heinäkuun aikana jatketaan työryhmissä työtä sovintosuositusten valmistamiseksi. Neuvottelukunta kokoontuu seuraavan kerran elokuun 5. päivänä.

Espanjassa riittää oikeudenkäyntejä

Madrid. — Espanjan sotilas- ja siviiliturvallisuustuomioistuimet käsittelivät 179:n poliittisesta rikoksesta syytetyn henkilön tapausta huhti- ja toukokuun aikana, sanoivat asiasta perillä olleet lähteet Madridissa hiljattain.

Näistä 133 tuomittiin ja 46 vapautettiin. Tuomittujen joukossa oli 33 baskilaista nationalistia, 97 laittomaksi julistettujen ammattiliitojen johtajaa ja kolme pappia. Ankarin tuomio 12 vuotta vankeutta määrättiin rouva Maria Izaskunille ja toiseksi ankarin 10 vuotta Jose Maria Aguirralle. Molemmat tuomittiin baskilaiseen vallankumousliikkeeseen kuulumisesta.

PÄIVÄN PAKINA

KESKI-ITÄ KUOHUU YHÄ

Sotilaalliset yhteenotot jatkuvat miltei joka päivä Israelin ja arabimaiden välillä.

Viime viikolla kerrottiin yhdessä ainoassa Tel Avivin uutistiedossa, että Israelin lentokoneet olivat suorittaneet hyökkäyksiä Jordanin ja Egyptin alueille, käyneet kaksintaisteluja Egyptin lentäjien kanssa jne. Israel oli pommittanut tykeillään arabialueilla olevia El Fatah-sissien tukiasemia", millä väitöksellä oikeutetaan miltei kaikki hyökkäykset, kuten Hitlerin Saksa oikeutti "kommunistivastaisilla" väitöksillään kaikki rikoksensa aina miljoonien juutalaisten tappamiseen asti.

Mutta "sota" jatkuu myös poliittisella rintamalla. Israelin sotainen puolustusministeri Moshe Dayan sanoi viime torstaina, että "israelilaisten on valmistauduttava uuteen sotaan Egyptiä vastaan".

Vielä muutama viikko sitten Tel Avivista selitettiin lennokkaasti, että turhaa on kenenkään puhua keski-idän palonarasta asemasta, sillä "arabimaat eivät pysty sotaa aloittamaan ja Israelilla ei ole mitään syytä siihen".

Tämä mahtipontisuus kohdistui niitä vastaan jotka ovat pyytäneet ja vaatineet, että sotilaallisen mahtailun asemasta Israelin tuli sekä omaksi että arabimaiden eduksi suostua järkeviin toimenpiteisiin rauhan palauttamiseksi.

Siinä ei tarvita kenenkään apua eikä neuvoja ovat Tel Avivin ministerit ja muut viskaalit vakuuttaneet. Tosiasiassa Israelin hallitus on julkisesti sanonut että se ei tule hyväksymään Neljän Suuren esityksiä ja toimenpiteitä keski-idän rauhan vakiinnuttamiseksi.

Me emme tule hyväksymään Neljän Suuren välitysehdotuksia, ovat Israelin sotaiset johtopiirit julistelleet, antaen siten ymmärtää, että heidän tarkoituksensa on vieläkin päästä "voima-asemista" määräämään arabimaille poliittisen antautumisen ehdot.

Tosiasia tietenkin on, että keski-idän tilanne on paljon muuttunut siitä, mitä se oli "kuuden päivän sodan" päätyttyä. Yksistään sellainen Israelille myötämielinen julkaisu kuin yhdysvaltalainen Newsweek totesi äskettäin, että Israelin sotilasoppi ei vastaa nyt vallitsevaa poliittista ja strategista tilannetta.

Kysymys ei ole yksinomaan siitä, että arabimaiden ja erikoisesti Egyptin asevoimat on uudelleen järjestetty ja uudelleen aseistettu (kiitos ennenkaikkea NL:lle), vaan myös ja ennenkaikkea poliittisesta tilanteesta. Vaikka Israel löi sotilaallisesti arabimaiden asevoimat, se ei kuitenkaan saavuttanut poliittista tavoitettaan — edistyksellisten voimien sivuuttamista Egyptin ja eräitten muiden arabimaiden hallituspaikoilta.

Toisaalta maailman yleinen mielipide on kääntynyt voimakkaasti Israelin sotaisia edesottamisia vastaan.

Kaikki nämä seikat aiheuttavat luonnollisesti huolestuneisuutta Tel Avivissa.

Toisaalta on miltei itsestään selvä asia, että Tel Aviv ei esiintyisi läheskään niin uhmamielisesti YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä, Neljän Suuren sovitteluyrityksiä ja maailman yleistä mielipidettä vastaan kuin se nyt menettelee, jos ei se saisi jatkuvasti julkista ja salaista tukea Yhdysvaltain imperialisteilta.

Viimeisimpänä esimerkkinä tästä on seuraava: Neuvostoliitto esitti pari viikkoa sitten Yhdysvalloille nootin, missä sanotaan, että Egyptin presidentti Gamal Abdel Nasser on suostunut tärkeisiin myönnytyksiin edellyttäen, että Israel luovuttaa — kuten YK:n turvallisuusneuvoston päätös edellyttää, kaikki miehittämänsä arabialueet takaisin.

Washingtonista tiedoitettiin kuitenkin, että juuri miehitettyjen arabialueiden palauttamisvaatimus on kantona kaskessa.

Washington on suurieleisesti takavuosina julistanut, että esim. "Kiina ei voi tulla ampuen YK:n jäseneksi". Mutta asia on ilmeisesti vallan toinen Israelin kohdalta: Washingtonin mielestä se voi "ampuen laajentaa alueitaan" huolimatta siitä mitä maailman yleinen mielipide ja YK:n turvallisuusneuvosto asiasta sanoo!

USA selittää nyt, että Israelin tulisi "palauttaa suurimman osan miehittämistään arabialueista, mutta joitakin rajamuutoksia olisi tehtävä Israelin 'turvallisuuden' nimissä — mikä sellaisenaan ruokkii sotaista Moshe Dayania ja hänen kumppaneitaan.

Ei siis ole ihme vaikka keski-itä onkin vielä syvässä kuohunnassa. — Känsäkoura.

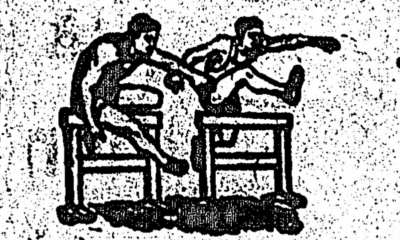

Urheilua

Ontarion joukkue nimitettiin Canada-otteluun

Toronto — Birchmount stadionilla viime sunnuntaina järjestetyissä rata- ja kenttäurheilukilpailuissa ei päästy huipputuloksiin mutta muutamat nuoret osoittivat paranevaa kuntoa kun suoritettiin karsintoja Halifaxissa pidettäviä Canada-otteluja varten.

23-vuotias Bob Raftis ylitti seiväshypyssä 4.98 metriä voittaen tällä kertaa lajin Canadan mestarin Larry Wolfen. Wolfen ennätys on 4.99.5 metriä.

Miesten korkeushypyn tulokset yltivät vaatimattomaan 183 sentimetriin. Voiton korkeushypyssä sai st. catharinesilainen Kevin Ridley sen perusteella, ettei hän pudottanut rimaa niin useasti kuin muut samaan tulokseen yltäneet.

Tony Powell, East Yorkista pinkaisi 200 m aikaan 21.3 ja 400 m 47.7, voittaen kummatkin lajit.

Grant McLaren, Guelphista voitti 5,000 m ajalla 14.39.4.

Torontolainen Ergas Leps juoksi 1,500 m ajan 3.51.1.

Urheilukilpailujen jälkeen valittiin 44 henkilöä käsittävä ryhmä edustamaan Ontariota myöhemmin tänä kesänä Halifaxissa pidettävissä Canada-otteluissa. Yhtenä Ontarion joukkueen edustajana tulee olemaan Bill Heikkilä keihäänheitossa.

Canadan moukarinheiton ennätys rikkui 1 p. heinäk.

Toronto. — Calgarylainen Mike Cairns paransi East Yorkin urheilukentällä pidetyissä Canada-päivän otteluissa omissa nimissään ollutta Canadan moukarinheiton ennätystä yli kuudella jalalla saavuttaen nyt tuloksen 60,02 metriä.

Joe Louis ottelee henkensä puolesta

New York. — Entinen nyrkkeilyn raskaan sarjan maailmanmestari Joe Louis kiidätettiin sairaalaan New Yorkissa viikko sitten torstaina. 55-vuotiaan Louisin ilmoitettiin saaneen sydänkohtauksen.

Louis on yksi nyrkkeilyn historian suurimmista raskaan sarjan mestareista. Hän voitti maailmanmestarin tittelin v. 1937, jonka jälkeen hän puolusti sitä menestykselliset 25 kertaa. Hän luopui nyrkkeilystä 1949 voittamattomana mestarina.

Myöhemmin hän teki epäonnistuneen yrityksen palata kehään, mutta luopui lopullisesti Rocky Marcianon saavutettua hänestä tyrmäysvoiton.

Viime vuosina hän on työskennellyt liikealalla.

Hitler-sensaatioita

Hampuri. — Englantilainen historioitsija David Irving väitti äskettäin löytäneensä lääkärinlausuntoja jotka osoittivat, että Adolf Hitler oli kokalinin orja ja käytti myös hormooniläääkkeitä kiihoittaakseen sukupuoliviettiään.

Irving, joka on kirjoittanut useita teoksia toisesta maailmansodasta, julkaisi tietonsa saksalaisessa viikkolehdessä Sternissä. Hän mainitsi tutkineensa tarkoin muistiinpanoja, joita Hitlerin lääkäreihin kuulunut professori Theodor Morell on aikanaan tehnyt. Hän sanoi löytäneensä nämä muistiinpanot sekä lisäksi röntgenkuvia ja selostuksia sydän-, veri- ja virtsakokeista.

Hitlerillä oli myös heikko sydän ja jatkuvasti ilmavaivoja, joiden hoitaminen strykniiniä sisältävillä pillereillä oli lopetettava, koska hän alkoi saada vähitellen myrkytyksen oireita, väitti Irving edelleen. Hänen teoksensa ovat usein herättäneet melkoisesti kiistaa, varsinkin se, joka koski Puolan pakolaishallituksen pääministerin kenraali Wladislam Sikorskin kuolemaa Gibraltarissa v. 1943 sattuneessa lento-onnettomuudessa.

NAINEN PERHEESSÄ

(Jatkoa 2 sivulta)

csastot yleisissä sairaaloissa.

ASUNNOT JA KOULUTUS

Perheiden on voitava säilyttää talousarvionsa myös sivistyksellisiä ja virkistyspyrkimyksiä. Tällainen suunnittelu edellyttää puolestaan sellaisten olennaisten kulujen kuin elintarvikkeiden hintojen ja vuokrien vakiintumista.

Ammattikoulutus ja -ohjaus ovat viimeiset vaiheet lapsen ja myöhemmin nuoren suojaamisessa.

Asunto- ja koulutusongelmat teollistuneissa maissa kalpenevat kerrassaan, kun niitä verrataan oloihin Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan kehitysmaissa. Elokuussa 1968 pidetyssä pan-amerikkalaisessa insinöörien kongressissa Ecuadorin edustaja totesi, että latinalaisessa Amerikassa uusien asuntojen tarve oli 17 miljoonaa ja että v.1967 rakennettiin vain 450.000 Samanaikaisesti latinalaisen Amerikan maat kuluttivat vuosittain asevarusteluun määrän, joka olisi riittänyt 7 miljoonan asunnon rakentamiseen ja 35 miljoonan ihmisen asuttamiseen.

Monissa latinalaisen Amerikan maissa suuri osa asunnoista on ilman vesijohtoa, esim. Kolumbiassa 92%:ssa asuntoja ei ole juomaveden saantia lainkaan ja sama pätee myös Aasiassa ja Afrikassa.

Latinalaisessa Amerikassa miljoonat lapset eivät käy edes alkeiskoulua loppuun ja alhainen elintaso pakottaa heidät aloittamaan ansiotyön jo hyvin varhain, jotta he voivat osaltaan auttaa perheen toimeentuloa. Vaikka Afrikassa ja Aasiassa onkin eräiden maiden koulutilossa tapahtunut valtava edistys itsenäistymisen jälkeen, on vieläkin puute opettajista, koulurakennuksista, koulukirjoista, muista opetusvälineistä ja koulukalustosta. Usein lapsille annettava opetus soveltuu huonosti heidän henkisiin ominaisuuksiinsa ja ympäristöönsä, opetuksen taso on usein alhainen, koulutusprosessi pyrkii jäämään tehottomaksi.

Erityisesti nykyaikaisen äidin täytyy olla tietoinen ja hyvin perillä yhteiskunnasta, tuntea sen tarkoitukset ja vaatimukset, koska nuoren sukupolven täytyy elää ja työskennellä uudessa edistyneemmässä yhteiskunnassa. Äidin täytyy luoda ilmapiiri, joka on koulutuksen pohjana. Ihmiskunnan ongelmien ratkaisut riippuvat suuresti siitä tavasta, millä nuorisoa kasvatetaan, ja koulutuksen hengestä.

10% nousu USA:n rikostilastoissa

Washington. — Rikosten määrä Yhdysvalloissa on lisääntynyt kymmenellä prosentilla kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana, ilmoitti liittovaltion poliisin FBI:n päällikkö J. Edgar Hoover.

Hoover kuitenkin sanoi, että tilastojen mukaan vakavat rikokset olivat lisääntyneet 15 prosentilla. Esimerkiksi ryöstöt ja aseelliset ryöstöt lisääntyivät mainittuna ajanjaksona 22 prosentilla.

Liittovaltion poliisin tilastojen mukaan on väkivaltarikosten määrä noussut 12 prosentilla. Suurin lisäys on aseellisten ryöstöjen kohdalla, jotka lisääntyivät 27 prosentilla.

Viranomaisten toteamus, että Yhdysvaltain kansalaiset pelkäävät lähteä ulos iltaisin, on selvästi vanhentunut. Ihmiset pelkäävät nykyään lähteä ulos myös päivällä ja pelkäävät kaikkia ovikellon soittajia.

Lehdet toteavat, että viralliset rikostilastot eivät anna läheskään täyttä kuvaa rikollisuuden levinneisyydestä Yhdysvalloissa sillä useat amerikkalaiset pelkäävät terrorin johdosta ilmoittaa rikoksesta poliisille vaikka joutuisivat itse rikoksen kohteeksi. Entinen varapresidentti Hubert Humphrey on huomauttanut, että rikollisuus on piilevien sosiaalisten ongelmien oire. Samanlaiseen johtopäätökseen ovat tulleet myös ne asiantuntijat, joille hallitus on antanut tehtäväksi tutkia rikollisuuden syitä. Hiljattain julkisuuteen saatetussa selonteossa, jota asiantuntijat ovat valmistelleet noin vuoden, todetaan, että amerikkalaisessa yhteiskunnassa piilee monia sisäisiä mm. sosiaalisia, taloudellisia ja rodullisia ristiriitoja, jotka synnyttävät rikollisuutta.

Kultaa Finnairin mainosfilmille

16. Festival International du Film Publicitaire eli mainoselokuvien kansainvälinen Festivaali on arvostellut yli 1,600 mainoselokuvaa. Finnairin Amerikan linjaa esittelevä "Maailma on hiukan kuin omena" palkittiin kultamitalilla sarjansa parhaana.

Tämä on huomattavin suomalaisen mainoselokuvan saama kansainvälinen tunnustus. Käsikirjoituksen filmiin on laatinut Eero Kinnunen, ohjannut Hans Haataja ja kuvannut Erkki Ekqvist. Hopean vei USA ja pronssin Englanti.

TN EI SAANUT AIKAAN RHODESIA-KANTAA

YK, New York. — YK:n turvallisuusneuvosto hylkäsi Afrikan ja Aasian maiden päätöslauselmaehdotuksen, jonka mukaan Englannin olisi käytettävä voimakeinoja Rhodesiaa vastaan ja YK:n olisi ulotettava taloudelliset pakotteet koskemaan myös Etelä-Afrikkaa ja Portugalin Mosambikia.

Kahdeksan maata, näiden mukana Neuvostoliitto kannatti päätöslauselmaehdotusta ja seitsemän turvallisuusneuvoston jäsenmaata, mm. Englanti, Ranska, Yhdysvallat ja Suomi pidättyi äänestämästä. Hyväksytyksi tulemiseen olisi vaadittu yhdeksän kannattavaa ääntä, mutta tässä tapauksessa Englanti olisi todennäköisesti käyttänyt veto-oikeuttaan, mikä olisi pystynyt kaatamaan päätöslauselmaehdotuksen.

Äänestyksen jälkeen Englannin edustaja loordi Caradon sanoi, ettei Englantia tule pakottaa käymään aseellista ja taloudellista sotaa eteläisen Afrikan kanssa Hänen mukaansa saarron valvomiseen tarvittaisiin YK:n laivastorengasta, ja tämä taas ei ole mahdollista.

Englannin uskotaan nyt ryhtyvän pikaisiin neuvotteluihin kansainyhteisömaiden sekä muiden maiden hallitusten kanssa — myös Afrikan maiden — saadakseen selville, miten on mahdollista kiristää Rhodesiaan kohdistuvaa pakoteruuvia ja tukkia saartorenkaassa olevat aukot.

Afrikan ja Aasian maiden hyväksymättä jääneessä päätöslauselmaehdotuksessa vaadittiin Englantia kukistamaan kaikin mahdollisin keinoin — myös voimaa käyttäen — Rhodesian kapinalliset. Siinä vaadittiin täydellistä kauppasaartoa sekä suhteiden katkaisemista Rhodesiaan. Edelleen vaadittiin kuljetus-, posti- ja radioyhteyksien katkaisemista sekä pakotteiden ulottamista myös Etelä-Afrikkaa ja Portugalin Mosambikia koskeviksi.

Päätöslauselmaehdotusta kannattivat Algeria, Senegal, Pakistan, Nepal, Sambia, Neuvostoliitto, Unkari ja Formosa. Äänestämättä jättivät Englanti, Ranska, Yhdysvallat, Suomi, Espanja, Kolumbia ja Paraguay.

TN OTTI SUUREN VASTUUN

Uutistoimisto TASS arvioi turvallisuusneuvoston ratkaisun "länsivaltioiden ryhmän aiheuttamaksi torpedoinniksi". TASS:n mukaan, Neuvostoliiton edustaja J. A. Malik totesi turvallisuusneuvoston kokouksessa, että keskustelun kuluessa turvallisuusneuvoston valtaenemmistö piti Rhodesian rotusyrjintäjärjestelmää laittomana ja totesi, ettei millään rotuvainoa harjoittavan vähemmistön julistamalla "perustuslailla" voi olla juridista voimaa. Malik korosti erityisesti, että taloudelliset pakotteet Rhodesian rotusyrjintähallintoa vastaan ovat osoittautuneet käytännössä tehottomiksi. Ne eivät ole johtaneet eivätkä voi johtaa laittoman hallinnon poistamiseen Zimbabwemaasta.

Vastuu tästä lankeaa ensisijaisesti Etelä-Afrikan tasavallalle ja Portugalille sekä Länsi-Saksan hallitukselle. Turvallisuusneuvosto ottaa itselleen suuren vastuun kun se ei ryhdy tehokkaisiin toimenpiteisiin syntyneessä tilanteessa Ne, jotka vastedeskin kulkevat rotusyrjintäjärjestelmien tukemisen liukkaalla tiellä, kohtaavat sellaisen vihan suuttumuksen Afrikan kansojen taholta, joka ei rajoitu tämän järjestelmän pyyhkäisemiseen maan kamaralta, vaan mahtavalla voimalla nousee imperialistisen sorron ja riiston koko järjestelmää vastaan, sanoi Malik.

SMITH TORJUU NEUVOTTELUT

Salisbury. — Rhodesian pääministeri Ian Smith sanoi olevansa varma siitä, ettei ole olemassa "vähintäkään toivoa" päästä Englannin kanssa uusiin neuvotteluihin Rhodesian itsenäisyyskiistasta. Samalla hän julisti, ettei Englannin Salisburyssa olevan lähetystön sulkeminen muuta millään tavoin hänen maansa kantaa. Lähetystö suljettiin kostoksi Rhodesian päätökselle julistautua tasavallaksi.

ROSKAA

Opettaja tarkastaa ainekirjoitusta jonka on kirjoittanut yksi hänen 8-vuotias oppilaansa. "Hän voi kiivetä korkeimmalle vuorelle ja uida yli valtameren. Hän voi ohjata nopeinta lentokonetta ja taistella suurinta tiikeriä vastaan. Minun isäni voi tehdä mitä vaan. Mutta enimmäkseen hän vain kantaa ulos jätteitä."

MUISTELMIA LÄNNEN REISULTA

Kesäinen tervehdys täältä ylämaista. Onkin pitkä aika kun viimeksi kirjoitin lehdellemme. Varmaankin monet tuttavani ovat päätelleet, että sekin "äijä" on tainnut joutua kuoleman kanssa tekemisiin. Tässä nyt kuitenkin annan tietää, että voin erikoisen hyvin ja ruokahalut ovat vain parantuneet, eikä se vanhempi mies muita haluja tarvitsekaan.

Mutta siihen kylmään ja pitkään kevääseen olin vähän väsynyt, joten vaimon kanssa päätimme tehdä reissun sinne kaukaiseen länteen saakka, aina Tyynen meren rannoille asti. — Olemmehan täällä "iistissä" kuulleet niin paljon puheita tuosta "Lokareitten" valtakunnasta ja minua nämä puheet ovat vaivanneet vähän yli neljäkymmentä vuotta. Tällöin olin eräällä huononlaisella metsäkämpällä paperipuita tekemässä ja siellä oli "suupoikana" eräs Evijärvellä syntynyt Alexi joka päivitteli sitä, että oli joutunut tänne idän työmaille. Erään kerran kun mies työnsi "tamprakki"puita suureen mieskämpän lattialla olevaan lämmityskaminaan tapahtui niin että hän vahingossa poltti kätensä, kovasti manasi, että kyllä hän oli hullu kun tuli tänne idän risukoihin kitumaan seudulta, jossa ei tunneta talvea juuri ollenkaan. Ja niinpä keväan tullen taisi tämä Alexi ottaa ripoihin kiinni ja palata tuonne hänen tykättyyn British Columbiaan. En tiedä missä, mutta jossakin noiden kauniiden laaksokylien hautausmaassa on hänen viimeinen leposijansa.

* * *

Sellaiselle, joka on tässä Ontariossa vain "pyörinyt", tarjoaa lännen reissu paljon erikoista nähtävää. Ilmastollisestikin se on kesämaa näihin seutuihin verrattuna, vaikka sielläkin on viime talvi ollut ankarin kymmeniin vuosiin. Niinpä monet pensaskasveista, jotka eivät kestäneet, hallan vaurioittamat, eivätkä pääse tänä kesänä kauniimpaan kukoistukseensa.

Mutta yleisesti puhuen kun matkustaa idästä länteen, joutuu kulkemaan niin laajojen peltojen poikki, että tuskin koko maailman lehmien "sonnalla" niitä voisi lannoittaa. Mutta viljaa siellä kasvatetaan niin paljon, että se on hallitusmiesten päänvaivana. Nytkin etsitään markkinoita miljoonille ylimääräisille busheleille ja uusi sato on kohta korjattavana.

Autolla matkustavalle tarjoaa länsimaakunnat ensiluokkaiset maantiet. Siellä on kestopäällystetyt tiet melkein "ojan partaille" asti, että on niissä leveyttä, jos on pituuttakin. Pysähdyspaikat autoilijan lepoa varten, ne ovat heikot ja vähälukuiset Ontarioon verraten, mutta Ontariossahan tiedetään olevankin maan teitten varsilla 862 puistoa, joissa on runsaasti tulisijoja ja 4,000 pöytää.

Kun olet ajanut noiden laajojen maanviljelysseutujen ohi, niin saavut sinne kuuluisille Kalliovuorille. Siellä on melkein otettava lakki pois päästä, sillä tunnet itsesi niin pieneksi tässä maailman kaikkeudessa. Voitko kuvitella noita ikilumia ja pieniä järviä, jotka ovat jään peitossa? Kun saavut alas laaksoon, kohtaat kauniin kylän jossa on kesä ja hedelmäpuut täydessä kukoistuksessaan.

Kun saavuimme Vancouveriin ja Fraiser-jokilaaksoon, niin siellä farmarit korjasivat heinäsatoa ja toisissa taloissa näytti heinänteko päättyneen. Arvatenkin siellä korjataan vähintäänkin kaksi satoa, ehkä kolmekin?

Siellä British Columbiassa on myös aina ollut paljon maanmiehiämme ja tietenkin kovissa töissä panneet "kirjansa sisälle" kunnioitusta herättävällä tavalla. Tapasin useita, jotka olivat aikaisemmin työskennelleet täällä Ontariossa, mutta viimeksi tulleet olivat saapuneet kuin salaa. Lentäneet pohjoisen napapiirin poikki eivätkä tiedä tämän maan laajuudesta juuri mitään.

Hyvin paljon on sinne viime vuosina siirtynyt iäkkäämpiä kansalaisiamme. Heidän joukossaan on paljon entisiä aavikkomaakuntien farmareita. On sinne siirtynyt aina Torontosta asti entisiä rakennustyöläisiä ja useat, joiden puheilla olin, olivat hyvin tyytyväisiä nykyisiin oloihinsa sillä onhan B.C.:ssä monia etuisuuksia, joita ei muissa maakunnissa ole.

Jatkuu

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Nyt yhdistämisen seurauksena muodostuneen suurkaupungin nimi jäi vaalien yhteydessä suoritetussa yleisäänestyksessä vielä lopullisesti ratkaisematta. Vaikka Thunder Bay-nimi sai kolmesta ehdotetusta hiukan enemmän ääniä kuin toiset, "Lakehead" ja "The Lakehead", niin kuitenkin viimemainituille annettu yhteinen äänimäärä oli sittenkin paljon korkeampi, mikä totesi enemmistön olevan "Lakehead" nimen kannalla.

Siksi jatkuu keskustelu ja joukkosähkeellä on vetoomus osoitettu maakunnan kunnallisasiainministerille Darcy McKeough'lle, korostaen tätä tosiasiaa.

Sittenkin Thunder Bay edustaa maakunnallista piiriä ja vaalipiiriä joka käsittää alueen Sioux Lookoutista ja Drydenista länneltä päin ja itäinen laita ulottuu White Riverille, kuten äskettäin suoritettu liitto- ja maakunnallisten vaalipiirien jaottelu ratkaisi. Yhdistetty kaupunkialue on siitä vain pieni keskusalue.

* * *

Yksi tämän alueen tunnetuimmista miehistä Fred O. Robinson kuoli sairaalassa 65 ikäisenä vakavan leikkauksen jälkeen. Hän oli Port Arthurin kaupungin valtuustossa 4 vuotta, sitten pormestarina v. 1949 ja 1955 välisen ajan sekä maakunnan lainlaatijakunnan jäsen CCF:n edustajana. Lähinnä jäi suremaan vaimonsa Jean, yksi tytär Mary, poika Bruce ja kolme lastenlasta. Hautausmuistotilaisuuden jälkeen viime lauantaina hänen ruumiinsa vietiin poltettavaksi Winnipegiin ja sitten tuhka sijoitetaan Riverside hautausmaahan.

* * *

Iskun puiston urheiluradan ja kentän suuret kunnostamistalkoot ovat lauantaina, heinäkuun 12 päivänä. Lähdetään kaupungista kello 12 päivällä. Naiset varaavat "mojakkapäivällisen" ja kunnostavat osaltaan paikkoja, mukaanlukien ilkityöntekijäin rumat jäljet.

* * *

Mary Tuomi kuoli Dawson vanhainkodissa viime torstaina. Hän oli syntynyt Lumujoella Suomessa ollen nyt 82-vuotias. Canadaan hän saapui 52 vuotta sitten. Vielä joku vuosi sitten oli hän järjestöjemme jäsenyydessä ja lehtiemme lukija viimeiseen asti. Jälkeensä jäi yksi poika, Leo ja yksi tytär, Muriel. Hautaus suoritettiin maanantaina. — ATH.

Abernathy sairaalaan

Charleston. — Yhdysvaltain neekerien kansallisoikeusliikkeen johtaja Ralph Abernathy vietiin torstaina sairaalaan vatsahaavan takia, kun hän oli valittanut vatsavaivoja neljäntenä syömälakko -päivänään Charlestonin vankilassa.

Pastori Abernathy kävi lääkärillä aikaisemmin, mutta hänet palautettiin vankilaan. Hänen tilastaan ei ole annettu tietoja.

Abernathy, joka johtaa SCLC-järjestöä, tuomittiin vankeuteen toista viikkoa sitten syytettynä "mellakointiin yllytyksestä". Hän aloitti vankilassa syömälakon vastalauseeksi pidätykselleen ja määräykselle, jonka mukaan hänen vapautukseensa tarvitaan 50,000 dollarin takuusumma.

Kilpailut Iskun puistossa 13 pnä

Port Arthur. — V- ja u-seura Iskun järjestämät kenttäurheilun avokilpailut ovat seuran puistossa sunnuntaina, heinäkuun 13 päivänä alkaen kello 1 päivällä. Ilmoittautumisen tulee tapahtua ennen kilpailun alkamista kentällä. Urheilulajeja lapsille, naisille ja miehille.

Kaikki tervetulleita — P.V.

Kesän arvojuhlat Port Arthurissa

Eri paikkakunnilta saapuneet tiedot viittaavat siihen, että kesän arvojuhlien — Port Arthurissa elokuun alussa vietettävien CSJ:n ja SCAUL:n yhteisten suurjuhlien — valmistelu edistyy sujuvasti ja kaikin puolin ennakolta laaditun aikataulun mukaan.

Kuorojen ja orkesterien jäsenet sekä muut ohjelmanesittäjät antavat nykyään viimeistä silotusta sekä yhteis- että yksityisesityksilleen. Näissä juhlissa on erittäin mielenkiintoista seurata Torontosta, Sudburysta ja Port Arthurista saapuneiden kuorojen ja orkesterien komeita yhteisesityksiä ja erikoisnumeroita. Oman arvokkaan panoksensa näille antavat monet yksityisnumeroitten esittäjät.

Yhteisvoimisteluun osallistuu taas seurojensa puvuissa tyttöjä ja poikia joiden esitystä seurataan suurella kiitollisuudella. Lisäksi on muita hyviä voimisteluesityksiä, sekä kaksi päivää kestävät SCAUL:n mestaruuskilpailut, joiden lisäksi on tähän juhlaan varattu myös muutama avokilpailulaji. Yksinomaan Sudburysta odotetaan näille juhlille 50 voimistelijaa ja urheilijaa.

Juhlavieraita tulee suuren maamme kaikilta kolkilta ja Canadan rajojen ulkopuoleltakin tuhansien mailien säteellä. Isäntäväki — Iskun jai Kaikukuoron jäsenet ja ystävät — ovat puolestaan tehneet väsymättä työtä juhlan onnistumisen hyväksi. Kaiken kaikkiaan Port Arthurissa elok. 1-4 p. vietettävästä suurjuhlasta näyttää muodostuvan todellinen kansan juhla, mistä voivat nauttia perheen kaikki jäsenet.

— Yksi juhlavieras.

HENGELLISET KOKOUKSEMME

Jatkuvasti Sion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

Lähettäkää erikoisonnittelunne CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle SUURJUHLALLE jota tänä vuonna vietetään PORT ARTHURISSA!

Elokuun 1, 2, 3 ja 4 päivinä vietetään Port Arthurissa kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA. Vapaus julkaisee erikoisen SUURJUHLANUMERON heinäkuun 24 päivänä. Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $3.00 tai $4.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ kulttuuriväen vuotuiselle SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Parhaimmat onnittelumme yhteiselle vuotuiselle suurjuhlalle! Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $4.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin 923-3798
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Ayriss Florist LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet: 1695 Bayview Avenue (Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0460
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja ym. ruokatavaroita suoraan tehtaalta. Kesälomakiertue ajat ovat: Maanan. — Keskiv. 8—6
Torstai ja perjantai .... 8—8
Lauantaisin .... 8—2

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St. Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MYÖHÄSTYNYT SEPPELE

Kauneimmat MUISTOJEN KUKAT hyvän ystävämme ja toverimme

Lauri Kuusiston HAUTAKUMMULLE

Kerttu ja Otto Hautala
Anna Lehto
Liisa Järvi
Anna ja Herman Aho
Ida Pihlainen

TORONTO ONTARIO

Yhtyneet Kuvalehdet

tarjoavat teille ja omaisillenne parhainta luettavaa

	1/1	1/2		1/1
Suomen Kuvalehti	$18.15	9.65	Metsästys ja Kalastus	$6.60
Seura	19.25	10.20	Novelli	6.60
Hopeapeili	18.70	9.90	Tuulilasi (autolehti)	6.60
Kotiliesi	11.00	5.80	Kaunis Koti	6.60
Suomalainen Suomi	8.80		Käytännön Maamies	6.60
Nakke (lastenlehti)	8.80		Parnasso	6.60
Muoti-Sorja	6.60		Omin Käsin	3.85
Terveydenhoitolehti	6.60		Kotikokki	3.30

Voitte myös tilata seuraavat kirjat hintaan $2.35 kpl.:

KOTIKOKIN LEIVONNAISIA JA JÄLKIRUOKIA
KOTIKOKIN VOILEIPÄPÖYTÄ
KOTIKOKKI KEITTÄÄ

Tilauksia vastaanottavat seuraavat asiamiehemme:

EDMONTON, Alta .... Irja Kuusela, 11608 139th St.
KENOGAMI, Que. .... Sanni Pekkanen, 51 Dupont St.
PORT ARTHUR, Ont. Finnish Book Store, Bay & Algoma St.
PORT ARTHUR, Ont. .... Ellen Karila, 301 Bay St.
SAULT STE. MARIE, Ont. .. Lyyli Nenonen, 331 Albert St. W.
SAULT STE. MARIE, ONT. .. Else Kallio, 49 Grandview Ave.
SUDBURY, Ont. .... Vapaus Publishing Co., Box 69
TIMMINS, Ont. .... Irene Kivi, Box 731
TORONTO, Ont. .. Vapaa Sana Press Ltd., 400 Queen St. W.
TORONTO, Ont. .... Aimo Mustonen, 208 Jones Ave.
VANCOUVER, B. C. . Rev. Olli Jokisaari, 320 E. Hastings St.

PÄÄASIAMIES: Herman Ramo,
150 N. Ridge St., Port Chester, N.Y 10573

(1—3)

Impi kutsuu kekkereihin

Tervetuloa Azildaan ensi sunnuntaina t.k. 6 pnä, mojakka (liha tai kala) päivälliselle, saunomaan ja viettämään rattoisaa iltapäivää. Tilaisuus on Impin "mökillä" 275 Laurier, West. Se on järvenrantakatu, että kun näette järven niin löydätte kadun helposti. Kertyvät tulot Sävel-kuoron hyväksi. Iloisiin näkemiin. — Impi.

LAUNDEX
Täydellinen vaatteiden kemiallinen puhdistus ja palvelu
250 LORNE ST. S. SUDBURY
3. 10. 17. 24.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

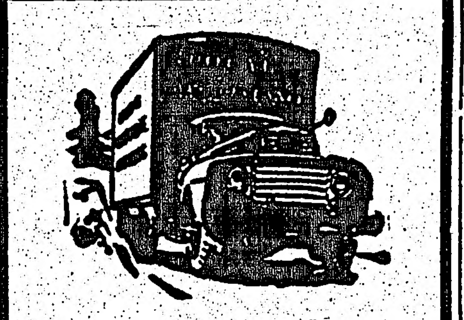
DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Sudbury juhli Canada-päivää

Sudburyssa Canada-päivän juhlinta aloitettiin tiistaina klo 10 aamulla, jolloin lähti liikkeelle läpi kaupungin kulkenut paraati, mikä ei kuitenkaan vetänyt osanottajiensa puolesta vertoja viime vuotisille Canada-päivän paraateille. Paraatin kulkua oli myös seuraamassa vähemmän yleisöä kuin aikaisempina vuosina, mutta tämän uskottiin johtuneen suurimmalta osalta epätavallisen koleasta säästä.

Illalla oli Canada-päivän kunniaksi järjestetty kaksi eri tilaisuutta, joista toinen Sudburyn arenalla ja toinen Ramsey järven rannalla sijaitsevassa Bell puiston ulkoilmateatterissa.

Ulkoilmateatterissa oli Sudburyn Canadiana-festivaalin päättäjäiskonsertti, jossa esiintyi eri järjestöjen yhdistetyt kuorot. Tähän suureen yhdistettyyn kuoroon kuului myös CSJ:n Sudburyn osaston Sävel-kuoro. Tilaisuudessa nähtiin mm. perinteellisiä intiaanitansseja.

Canadiana-festivaalin kauneuskuningatar valittiin Canada-päivän illaksi Sudburyn arenalle järjestetyssä tilaisuudessa. Miss Sudbury — Canadiana Festival-tittelin sai viehättävä 19-vuotias vaaleaverikkö Carole Lott,

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Alerts-Visan kokous Finnish haalilla kello 8 ensi torstai-iltana heinäk. 3 p. Kaikki mukaan!

Beaver Laken haalilla on seurapelitilaisuus tänä sunnuntaina alkaen kello 1 päivällä. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

30 päivän tuomio marijuanasta

Chief Lake tiellä asunut 22-vuotias Ronald Larry Pakkala tuomittiin maanantaina 30 päiväksi pakkotyörangaistukseen marijuanan luvattomasta hallussapidosta. Tuomion langettanut tuomari W. F. Woodliffe kieltäytyi myöntämästä ehdonalaista tuomiota Pakkalan pyynnöstä, vaikka hän lupasikin "kääntää uuden lehden" elämässään.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
252 Regent St.S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Lakot ja palkkakiistat jatkuvat Sudburyssa

Incon työläiset äänestivät 94.5 pros. lakon puolesta; valtuudet komitealle

Sudburyn alueen työnantajien ja työläisten palkka- ja työehtosopimuksia koskevat erimielisyydet jatkuivat tällä viikolla entistä laajemmilla aloilla.

International Union of Operating Engineers (nosturinkäyttäjien) toimesta asetettiin keskiviikkoaamuna lakkovahtilinjat kaikkien niiden työmaiden edustoille, joissa on työssä mainitun union jäsenyyteen kuuluvia työläisiä. Union edustajan Howard Quaidin lausunnon mukaan union jäsenillä on ollut laillinen lakkoutumisoikeus jo pidemmän aikaa. Nosturinkäyttäjien lakko koskee kuitenkin suurimmalta osalta samoja työmaita kuin aikaisemmin lakkoutuneiden kirvesmiesten lakkokin.

SHERIFFI OLI TAAS CATKEYN TYÖMAALLA

Sudburyn piirin sheriffi Larry Lamoureaux oli keskiviikkona jo toisen kerran Catkey-rakennusyhtiön työmaalla Borgia-kadun uudistusalueella lukemassa Ontarion korkeimman oikeuden Catkeylle kesäkuun 20 päivänä myöntämää estetuomiota, jolla kielletään "lakkovahdinta" mainitun yhtiön työmaalla.

Sheriffin sanottiin lukeneen keskiviikkona estetuomion 12 "lakkovahdille", jotka protestoivat Catkey yhtiöä vastaan kaupungin ulkopuolelta tuotujen eiunion työläisten käytöstä.

PUTKIMIEHET KOKOONTUIVAT KESKIVIIKKONA

United Association of Plumbers and pipefitters (putkityöläisten union) osaston no. 800 edustajat tapasivat keskiviikkona 27. työnantajan edustajat. Nämä työnantajat eivät kuulu Sudburyn piirin Mechanical-urakoitsijain yhdistykseen. Putkityöläisten unio hylkäsi aikaisemmin Sudburyn piirin Mechanical-urakoitsijain yhdistyksen esittämän palkkakorotustarjouksen. Neuvottelujen sanotaan kuitenkin jatkuvan.

DRAVON JA TYÖLÄISTEN EDUSTAJAT TAPAAVAT

Rock and Tunnel Workers Union osasto no. 183 ja Dravo Canada-yhtiön edustajat tapaavat lauantaina, heinäkuun 5 päivänä, jolloin yhtiö tekee "lopullisen tarjouksensa" työläisille. Union järjestäjänä toimivan Hugh MacDonaldin lausunnon mukaan pidetään union jäsenten keskuudessa lakkoäänestys heinäkuun 6 päivänä.

Union presidentti Gerald Gallagher sanoi kesäkuun 18 päivänä, että mahdollista Dravo-yhtiön työläisten lakkoa voi seurata koko Ontariota käsittävä tunnelityöläisten myötätuntolakko.

KIRVESMIESTEN LAKKO ON ENTISELLÄÄN

Sudburyn alueen rakennusurakoitsijoita vastaan viime kuussa alkaneessa kirvesmiesten union osasto no. 2486 lakossa ei ole tapahtunut minkäänlaista kehitystä sopimuksen aikaansaamiseksi, tiedoitti union paikallinen johtaja P. E. Guertin keskiviikkona. Kirvesmiesten lakko oli pysähdyttänyt melkein kaikki Sudburyn alueen rakennustyöt ja Sudburyn pormestari Joe Fabbro on vedonnut molempiin osapuoliin lakon sopimiseksi.

MM ON PYYTÄNYT SOVITTELULAUTAKUNTAA

Falconbridge Nickel Mines-yhtiön työläisiä edustava Mine Mill union osasto No. 598 on pyytänyt yhtiön ja union välisiin palkka- ja työehtosopimusneuvotteluihin sovittelulautakuntaa. "Tämä on ainoa tie, jonka kautta pääsemme vakaviin neuvotteluihin yhtiön kanssa", sanoi union eräs puhemies.

INCON TYÖLÄISET ÄÄNESTIVÄT LAKON PUOLESTA

Sudburyn alueen suurin palkkaneuvottelu käydään tietenkin International Nickel-yhtiön ja terästyöläisten union kesken. Incon palveluksessa on Sudburyn alueella noin 16,000 kaivos- ja sulattimotyöläistä.

Yhtiön ja union edustajien väliset neuvottelut katkesivat viime perjantaina Torontossa ja keskiviikkona suoritettiin työläisten keskuudessa lakkoäänestys. Yhtiön viimeisin palkankorotustarjous käsitti 64.3 senttiä tunnilta eli reunaetuisuuksineen 84 senttiä tunnille kolmen vuoden sopimusajalla. Työläiset äänestivät keskiviikkona 94.5 prosenttisesti lakkoutumisen puolesta myöntäen union neuvottelukomitealle oikeuden kutsua lakon. Voimassa oleva työehtosopimus menee umpeen heinäkuun 10 päivänä.

Taas laina Canadaan Länsi-Saksasta

Halifax. — Halifax-Dartmouth Bridge Commission tiedoitti tällä viikolla, että se on saanut Länsi-Saksalta 10 vuoden ajaksi noin $27 miljoonan obligaatiolainan.

Nyt lainatut rahat tullaan käyttämään Halifaxin sataman yli rakenteilla olevaan siltaan ja entisten pankkilainojen maksuun.

Lainan kokonaiskorkomenot tulevat olemaan 7.65 pros. ja komission selitti tämän "erittäin suotuisaksi" verrattuna Pohjois-Amerikan kaikkien aikojen korkeimpiin tämänhetkisiin korkoihin.

Mini-hameet "piilotetaan"

Opelika, Ala. — Alabaman Lee Countyn raatihuoneen todistajaaition alaosan ympärille rakennetaan läpinäkymätön suojus minihameiden vuoksi.

Pilot Club-niminen naisjärjestö järjesti kampanjan läpinäkymättömän suojakilven rakentamiseksi. Useat oikeustalon virkamiehet vastustivat tätä toimenpidettä, mutta kommissio hyväksyi suojakilven rakentamisehdotuksen.

Eräs virkamies sanoi, että suojakilpi tulee säästämään varoja ja nopeuttamaan oikeuskuulusteluja.

Suomi ja Unkari yhteistyöhön

Budapest. — Suomen ja Unkarin kulkulaitosministerit Paavo Aitio ja György Csanadi allekirjoittivat äskettäin Budapestissa Suomen ja Unkarin kulkulaitosministeriöiden yhteistyötä koskevan sopimuksen.

Ministeri Csanadi sanoi allekirjoitustilaisuudessa pitämässään puheessa, että Suomen ja Unkarin kulkulaitosministeriöiden yhteistyö on ollut tähän saakka erittäin tyydyttävää ja että nyt allekirjoitettu sopimus luo edellytykset tämän yhteistyön tehostamiselle entisestään. Sopimus lujittaa Suomen ja Unkarin kansojen perinteisiä ystävyyssuhteita, lisäsi Csanadi.

Ministeri Aitio sanoi allekirjoitustilaisuudessa, että ministeriöiden yhteistyö on osoittautunut erittäin hyödylliseksi ja että uusi sopimus mahdollistaa asiantuntijoiden ja kokemusten vaihdon Suomen ja Unkarin kulkulaitosministeriöiden välillä.

Ministeri Aitio sanoi allekirjoitustilaisuuden jälkeen pitämällään lehdistövastaanotolla, että hän on keskustellut Unkarin-vierailunsa aikana pääministeri Jenö Fockin kanssa Suomen ja Unkarin yhteistyöstä ja Euroopan turvallisuuskonferenssista. Hän sanoi edelleen sopineensa kulkulaitosministeri Csanadin kanssa siitä että Unkarin ja Suomen kulkulaitosministerit tapaavat tästä lähtien toisensa säännöllisesti kerran vuodessa, koska nämä tapaamiset ovat osoittautuneet erittäin hyödyllisiksi.

Juna kiskoilta — 70 kuoli

Benares. — Ainakin 70 ihmistä kuoli ja 150 loukkaantui matkustajajunan syöksyttyä kiskoilta n. sadan kilometrin päässä intialaisesta Benaresin kaupungista. Kuolonuhrien luvun pelätään vielä nousevan ja epävirallisten tietojen mukaan onnettomuus on saattanut vaatia sata ihmishenkeä.

Onnettomuuden syytä tutkivat viranomaiset pitivät mahdollisena, että junan suistuminen kiskoilta on saattanut johtua sabotaasista.

Raivausryhmät jatkoivat työtään kymmenen murskantuneen junavaunun jäännöksissä uhrien ja mahdollisten eloonjääneiden löytämiseksi.

Onnettomuusjuna oli matkalla Allahabadista Garokhpuriin.

12—43 kuoli Intiassa

Amerikkalaiset insinöörit käänsivät hiljattain Amerikan puoleisen Niagaran putouksen veden kulkemaan Canadan puolen "hevosenkengän" putouksen kautta puhdistaakseen "Amerikan putouksen" kivet ja liuskesavet sekä ehkäistäkseen enemmän syöpymisen putouksen "niskalla". Näiden korjaustöiden aikana sallitaan vain vähäisen vesimäärän virrata alas putouksesta ja insinöörit käyttävät eräänlaisia suihkulaitteita pitääkseen kallion kosteana, ettei se murenisi. Niagaran putousta on sanottu yhdeksi maailman ihmeeksi.

Ydinvoimalaneuvottelut tässä kuussa

Helsinki — Neuvottelut ydinvoimalan hankinnasta Neuvostoliitosta aloitetaan tämän kuun puolivälin tienoilla, kertoi teollisuusministeri Väinö Leskinen viikko sitten torstaina. Suomen valtuuskunta näitä enuvotteluja varten nimitettiin valtioneuvoston torstaisessa istunnossa. Ministeri Leskinen kertoi, että Neuvostoliitossa käytävien neuvottelujen tarkasta ajasta ei vielä ole sovittu, mutta asia selvinnee lähiaikoina.

Valtioneuvosto teki kesäkuun alussa periaatepäätöksen ydinvoimalaneuvottelujen aloittamisesta Neuvostoliiton kanssa. Suomessa on neuvottelujen aloittamista valmisteltu siitä lähtien, ja valmistelut jatkuvat edelleen, kertoi ministeri Leskinen.

Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajaksi nimitti valtioneuvosto teollisuusministeri Väinö Leskisen ja varapuheenjohtajaksi akateemikko Erkki Laurilan. Valtuuskunnan sihteerinä toimii dipl. ins. Ilkka Mäkipentti kauppa- ja teollisuusministeriöstä.

Korkeakouluista aidattuja leirejä

Washington. — Yhdysvaltain korkeakouluista saattaa tulla aidattuja ja vartioituja leirejä, jotka ovat eristyksissä muusta elämästä, elleivät ne toimi päättäväisesti epäoikeudenmukaisuuksien korjaamiseksi, varoitti presidentin asettama toimikunta viime tiistaina. Toimikunnan mietinnön mukaan korkeakoulujen ongelmiin kuuluvat mm. pitkään kestäneet sosiaaliset ja taloudelliset epäkohdat ja järjestelmän haluttomuus toimia muutosten hyväksi. Selonteossa, jonka aiheena olivat suurelta osin San Fransiscon yliopiston talviset levottomuudet, vihjaistiin myös, että kapinoivat ylioppilaat ovat voineet nostaa esiin pikemminkin yhteiskuntaa kuvastavan peilin kuin vallankumouksen viirin.

Ruotsissa turva 231:lle jenkkisotilaalle

Tukholma. — Ruotsi on myöntänyt turvapaikkaoikeudet 13 entiselle Yhdysvaltain sotilaalle. Ruotsissa on tällä hetkellä yhteensä 231 amerikkalaissotilasta, jotka ovat paenneet armeijasta Vietnamin sodan johdosta.

Tilatkaa Vapaus

Kauneimmat
KUKAT
edesmenneen tuttavamme
Olavi Neittaanmäen
MUISTOLLE
Rauha ja Aimo Mäki
Alina ja Wm. Eklund
Senja ja Edwin Suksi
SUDBURY ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Varokaa myrkkymurattia

Joka kesä monet kärsivät tuskia kosketettuaan myrkkymurattia (poison ivy). Ontarion maanviljelys- ja ravinto-osaston kasvitieteilijät sanovat, että jos ihmiset tietäisivät enemmän tästä myrkyllisestä kasvista, niin sen vaikutus ei olisi niin suuri.

Tärkeintä on tuntea myrkkymuratti. Sillä on kolme yhdessä olevaa tummanvihreää lehteä, jotka ovat miltei öljynkiiltävät. Lehtien alapuolella on melkein huomaamattomia pieniä karvoja. Kasvia tavataan hyvin erilaisilta kasvupaikoilta, se kasvaa tiheässä metsikössä tai aavalla kentällä, vieläpä suolla tai aivan kuivassa maastossa, teiden tai metsien rajamailla.

Myrkkymuratti sisältää myrkyllistä öljyä. Sitä tulee jokaisesta kasvin rikkoontuneesta osasta ja öljy voi tarttua vaatteisiin tai työvälineisiin, josta se edelleen voi levitä ihoon. Ensimmäinen hälyttävä merkki tämän myrkkymuratin kosketuksesta on itsepäinen kutina. Joissakin tapauksissa iholle kohoaa vesirakkuloita. Olisi kumminkin kartettava raappimista, siitä myrkytys vain pahenee.

Myrkkymurattia koskettanut ihonkohta tulisi varovasti pestä mahdollisimman pian saippualla ja viruttaa runsaalla vedellä. Lääkärinhoitoonkin olisi hyvä turvautua.

Myrkkymuratti on helppo tappaa kemikaaleilla. "Brushkill" ja "Amitrol" ovat siihen soveliaita. Molemmat niistä ovat erittäin tehokkaita etenkin silloin kun kasvin lehdet ovat pieniä ja kasvavia. On tarkasti seurattava kemikaaleissa olevan tehtaan antamia ohjeita. Kuolleet myrkkymuratit on koottava yhteen ja poltettava. Niistä on pidettävä tarkkaa huolta, sillä myrkky voi levitä vielä kuolleista kasveista tai niiden palamisesta tulevasta savusta.

Paras suojelija on kumminkin se, että ei käsittele tuntemattomia kasveja.

Maukkaita mansikoita

Mansikka-aika on lyhyt ja makea. Sitä voi kumminkin jatkaa seuraavan ohjeen mukaan säilömällä mansikoita keittämättä.

Hienoksi muhennettuja mansikoita (2 kupillista) annetaan imeytyä 20 minuutin ajan 4 kupilliseen sokeria koko ajan hämmentäen. Puoli pullollista pectin-säilöntäainetta lisätään ja sekoitetaan 2 min. Astia peitetään ja seoksen annetaan olla 24—48 tuntia huoneen lämmössä eli siihen saakka kunnes siitä on tullut hilloa. Astia suljetaan parafiinilla ja säilytetään jäädytettynä (freezer).

Mansikat tulisi pestä kevyesti, se pitää ne hyväkuntoisina. Suurehko astia täytetään kylmällä vedellä ja siihen laitetaan mansikat varovasti. Vihreät varrenpäät on syytä jättää marjoihin, ettei niistä mehu valu pesuveteen. Kevyesti sormenpäillä nostellaan marjat vedestä ja pestään puhtaassa vedessä uudelleen, jos tarve vaatii. Marjat kuivataan joko siivilässä tai imupaperin päällä. Marjoja ei tule pestä ennen kuin niitä tarvitsee käyttää joko ruoanlaittoon tai raakana syömiseen.

Mansikoita ostettaessa on katsottava, että ne ovat kuivia ja kiiltävän punaisia. Niissä ei saa olla valkeita tai vihreitä merkkiä. Olisi aina ostettava vain sen verran mitä tarvitsee päivän tai kahden aikana. Mansikat on aina säilytettävä jääkaapissa peittämättömällä tarjottimella, jotta ilma pääsee vapaasti kiertämään.

Herkkujuoma jälkiruoaksi

Soft drinks eli alkoholittomat juomat ovat mukavaa tarjottavaa sekä oman väen että vieraiden kesken. Aineksina voidaan käyttää hedelmiä, marjamehuja, erilaisten virvoitusjuomien yhdistelmiä, maitoa jne.

MANSIKKAINEN BANAANIJUOMA

mansikoita
4 täysin kypsää banaania
1 rkl pölysokeria
2 kkp kylmää maitoa
1 jäätelötikku (vanilla ice-cream)
hiukan murskattua jäätä tai jääkuutioita.

Mansikat ja banaanit painetaan soseeksi tai puserretaan siivilän läpi. Seos vatkataan kylmän maidon kanssa, johon sokeri on lisätty. Jäätä pannaan hiukan jokaiseen lasiin jäähdytetty maitoseos kaadetaan päälle ja nokare jäätelöä pinnalle. Neljä annosta.

BANAANI-MOKKAJUOMA

½ kypsää banaania
2 tl pikakahvij. (instant)
1 tl kaakaoj.
1 kkp maitoa
sokeria maun mukaan

Banaani painetaan soseeksi ja kaikki ainekset vatkataan keskenään. Lämpimänä vuodenaikana lisätään pari jääkuutiota.

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä
Huomioikaa useiden uudet hinnat

Anistipat	75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke	2.00 & 3.00
Astmapillerit	50-2.75
Astmapillerit, parempia	50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa	5.00
Boorisalva	65c
Diana-tipat	1.59
Ekseema salvaa lapsille	1.50
Ekseema-salva 1 uns.	1.25
2 uns.	2.00
Eurooppalaiset kuumelasit	1.95
Eetteri valeriaan	75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapselit	1.75
Hoffman-tipat	65c, 1.20 & 2.35
Hermolääke	1.75 & 3.00
Hotapulveria	12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva	.85
Hermo- ja unipillerit	1.45 & 2.39
Hilsetautisalva	3.20
Jodisalva 1 uns. 85c, 2 uns.	1.50
Jotkaalisuola 2 uns.	1.00
4 uns.	1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille	1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin	pullo 3.20
Kolikkitipat	75c & 1.40
Kamferttisprii	65c & 1.20
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns.	3.75
Kalkkimaitopillerit	100-90c, 200-1.75
Kalkkimaitopulverit ... ½ p.	1.35
1 pauna	2.50
Korvavahan puhdistustipat	2.00
Lasten kuumelääke	2.49
Lyijyvesi	75c
Maksa- ja sappilääke	7.00
Männynterva	.89
Mikstuura	75c, 1.40 & 2.50
Mentolisprii	1.00 & 2.00
Mentholi- ja kamferttisalvaa	75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo	1.75 & 2.75
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma	1.45

Munuaispillerit, parhaat	1.49
Mustajuuri, 1 pauna	2.25
Pantavene "Peppi" kapselit miehille	50—3.00, 100—5.75
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti)	tus. 1.20, 2 tus. 2.25
Päänsärkypillerit (voimakkaita)	100-1.89
Peräpukamasalva	1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat	2.65
Pikiöljyä (parasta)	85c & 1.60
Riikabalsami	1.25 & 2.50
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit	24—2.00
Reumatismilääke p.	2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti	1.00 & 1.69
Rautaviini	1.25
Ruokahalulääke	1.50 & 2.50
Rauta- ja maksakapselit	50-2.49
Salisylaatipillerit	pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns.	1.25
8 uns. ... 1.90 — 1 p.	2.90
Shampoo hilseelle	2.25
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen	1.69
Sydänvahvistustipat	85c & 1.60
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns.	1.25
Sinkkisalva	75c
Suolahappokapselit	50—1.75, 100—3.00
Tulikukkasalva	65c
Tupakoimisen ehkäisy purukumi	1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak.	1.40
Umpitautipillerit	95c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit	50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit	1.25 & 2.98
Vatsalääke ruoansulatus häiriöille, pullo	1.75 & 2.25
Vatsahaavalääke pullo	3.25 & 6.00
Verenkiertolääke	pullo 2.98
Verenpuhdistuslääke 8 uns.	1.75
Vammuusesineitä, tus.	1.95
3 tus. 5.20. Paremmat tus.	3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut Ont: 1 pauna 35c, 3 p. 60c, 5 p. 80. Ynnä 5% Ontarion myyntivero.
Kari Pharmacy
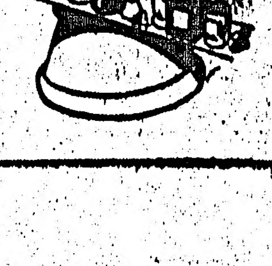
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Aina valmis palvelemaan Teitä
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR
Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Oliver R. Laine ja Pentti Penttilä
Kiinteistönmyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti: George Gustafson kotiin 675-6990
Mrs. D. Paul, kotiin 673-0419
Pentti Penttilä, kotiin 675-2941
Oliver R. Laine, kotiin 674-4167
Kiinteistön ja perintökiinteistön lailliset arvioitsijat
Mrs. M. Summers Pentti Penttilä
Oliver R. Laine
125 DURHAM STREET SOUTH
SUDBURY, ONTARIO

Kirjeenvaihtoon halutaan

Tunnetko itsesi yksinäiseksi? Kaipaatko tulevien syysiltojen toveria?

Odotan viestiäsi iltapälvien iloksi kunnolliselta yli 60-v. leskimieheltä.

Nim.:
KODIN RAUHA
P.O. BOX 69,
SUDBURY, ONT.